

Takhasos

Monthly ۱۸۲-۱۸۳

تخصص هفته تخصصی شورای اسلامی

ما

شماره ۱۸۲ / ۱۸۳ دور سوم میزان / غرب ۱۴۰۲ خورشیدی

مطابق با اکتوبر / نوامبر - ۲۰۲۳ - میلادی

روایت‌های
از زلزله

ماهانه
تخصصی
کشور
جمهوری اسلامی ایران

زلزله زدگان هرات:
بابه سرپناه نیازدارم

چرا این همه زن و کودک در
زلزله هرات جان باختند؟

تجییل روز ملی زبان ازبکی در کابل

موفقیت بعد از آزمون زلزله

وقوع زلزله ۱۵ سپتامبر ۱۴۰۲ در ولایت هرات تلفاتی حدوداً دو هزار و چهار صد و چهل و پنج نفر شهید و به همین تعداد مجرح شد، مردم هرات را به شدت نگران ساخت، زیرا مدت زمان طولانی بود که هرات شاهد زلزله به این قدرت بودند و آنهم سه زلزله ۶.۴ ریشتری و پس لرزه‌های دوامدار که طی بیش از یکماه سپری شده و هنوز هم ادامه دارد.

تلفات را بیشتر در مناطق بیار آورد که خانه‌ها از مواد ابتدائی (گلی) ساخته شده بود و هیچ مقاومتی در برابر تکان‌های اولیه نداشت، چنانچه قریه‌جات زیاد را بکلی تخریب نمود.

دواصدار شدن زلزله باعث شد تمام مردم شهر هرات و اطراف آن مدت زمان طولانی به دور از منازل شان در زیر خیمه‌ها در فضای باز داخل شهر، بارک‌ها، باغ‌ها و زمین‌های زراعتی سپری کنند بخصوص بعد از این حادثه وضع برای کودکان و زنان بسیار ترسناک شده است و از لحاظ روحی و روانی اثرات ناگواری به آنها بوجود آورده است.

این حالت باعث شد که مردم هرات با اتحاد و همدلی در عرصه کمک رسانی به آسیب دیده‌گان زلزله در قریه‌جات و لسوالی زندگان، گلران و سایر مناطق از همان روز اویل با استفاده از وسایل ابتدایی بیل و کلنگ در نجات گیرمانده‌گان تلاش نمایند و در حصه‌ی تداوی و رفع نیازهای دوایی، غذایی و پوشک سخاوتمندانه و شجاعانه خدمت‌گذاری کنند.

پروسه کمک رسانی مردم، نهادهای ملی و بین‌المللی، کشورهای مختلف و بخصوص بخش سکتور خصوصی بسیار قابل ملاحظه و قابل قدر است.

طبق اطلاع رسانی که از منابع صورت گرفته کمک‌های نقدي و جنسی به مقدار کافی صورت گرفته که در صورت مصارف دقیق آن ضمن رفع نیازهای عاجل غذایی دوایی، پوشک و زمینه ساخت و ساز مناطق تخریب شده به شکل اساسی و مدرن با تمام ملحقات لازمه بستنده خواهد بود، خوشبختانه پروسه خانه سازی درست روز بعد از وقوع زلزله آغاز شد، این یک گام اساسی و عاجل از جانب نهادهای مربوط می‌باشد و قابل قدر است.

آجنه تا حالا گزارش شده حدوداً اضافه از دو هزار خانه در حال ساخت و ساز است گرچه نیازها بیشتر از آن می‌باشد. خداوند را سپاسگزاریم که با وجود شرایط تحريمها و محدودیت‌های زیادی که امروز از سوی جامعه بین‌المللی بالای افغانستان اعمال می‌گردد، مردم افغانستان را توانایی بخشید تا این مصیبت وارد را تحمل و در چهت رفع عوارض ناشی از آن به بهترین شکل ممکن موفقانه و مدبرانه عمل کنند، امیدواریم تأثیرات روحی و روانی منفی ناشی از زلزله هم بزودی فراموش و شادی و خوشبختی به خانواده‌های مان برگردند.

عنوان

- (۱۳) بررسی علل کاهش تنوع حیات.....۱۸ و ۱۷.۱۶
- (۱۴) امارات اسلامی با تکمیل فاز اول، فاز دوم ۱۹
- (۱۵) خودکشی دختر افغان در پاکستان.....۲۰ و ۲۱
- (۱۶) سازمان داکtron بیون مژ؛ شمار.....۲۱
- (۱۷) چرا این همه زن و کودک در زلزله .....۴ و ۵
- (۱۸) زلزله زدگان؛ زمین لرزه‌ها روی روان .....۶ و ۷
- (۱۹) هجوم «بیش از ۲۰ هزار» مهاجر افغان.....۲۳
- (۲۰) زلزله زدگان در هرات؛ ما به سرتانه ۸
- (۲۱) اتحادیه اروپا ۹.۹ میلیون یورو برای ۲۴
- (۲۲) رونق کاربران اینلاین در میان باتوان هراتی ۲۵
- (۲۳) کمک رسانی به زلزله زدگان در هرات؛ .....۱۰ و ۱۱
- (۲۴) دانشمندان به حل معماهی خسد ماده .....۲۶ و ۲۷
- (۲۵) ساخت ۷۳۰ خانه دیگر برای زلزله .....۱۱ و ۱۲
- (۲۶) ایا کریدور هند و اروپا رقیب برای چین.....۲۹ و ۲۸
- (۲۷) تزیکه و احسان ۱۰
- (۲۸) شیرین جان خانص شاغل؛ بدست اوردن ۳۰
- (۲۹) نشست منطقه‌ای «فرمت مسکو» ۳۱
- (۳۰) تجلیل روز ملی زبان ازبکی در ۱۵
- (۳۱) نواز شریف، نخست وزیر سابق، پس ۳۲

صاحب امتیاز شورای متخصصان

مدیر مسئول: الحاج محمد رفیق شیر

هیئت تحریر: محمد ناصر رهیاب،

سید عبیدالحق موحدی، عبدالرحیم امید،

دکتر عبدالرؤوف قائم، افروزش یوسفی و صلاح الدین جامی.

گزارشگر: فروزان فروغ خاوری

طراح جلد و صفحه آرایی: عبدالحق مرادی

تیراژ: - ۱۰۰۰ جلد

قیمت ۲۰ افغانی

نشانی: دفتر شورای متخصصان هرات،

جاده یوزاد «یوزاد» ۵

روایت‌های از زلزله

داده است.

وی می‌گوید: "زمانی که زلزله شد، شوهرم روی کانال کار می‌کرد؛ زیر کانال شد و از بین رفت. دو پسرم من هم زیر خانه شدند. تنها من و چهار دخترم زنده ماندیم. زنگی کردن بدون سرپرست خلی شسوار است. در این روزهای سرد و زمستان نمی‌توانم چگونه شکم دخترانم را سیر کنم".

این افراد روزهای سختی را سیری می‌کنند که به حمایت‌های همه جانبه نیاز دارند. باید گفت که حمایت‌های مردمی از همان روزهای اول زلزله شروع شد و افراد زیادی با همان امکانات دست داشته‌اند خود به کمک زلزله زدگان رفتند.

"من خواستم که طرف شهر برای خرد بروم. به موتور سایکلم سوار بودم که ناگهان یک صدا شد؛ اطراف امام را نگاه کردم که بینم صدا از چیست، زمانی که چشم ام به قریبی مان افتاد دید تمام خانه‌های قریه به یک بارگی از جای شان بلند شده و همه هموار به زمین شدند. از پس که ترسیده بودم از موتور سایکل افقادم و پایم شکست." این‌ها روایت یک تن از باشندگان وسوسه‌زدۀ جان است که در اثر زمین لرزه پنج تن از اعضا فاصله‌اش را از دست داده است.

طاهر با پشم‌مان اشک آسود و نگاهی پر از نامیدی می‌گوید: "در طول عمرم چینی زلزله‌ی خطرناک را تجربه نکرده بودم. تمام اموال و دارایی‌های مان زیر خاک شد. دو هفته است که زیر خمها زندگی می‌کنیم؛ در طول عمرم هیچ وقت خود را این قدر بیچاره و درمانده احساس نکرده بودم. مینی یک تن دیگر از زلزله زدگان می‌گوید: "روزی که زلزله شد سر کانال کار می‌کردم. زمانی که زلزله شد زیر کانال شدم و کمرم شکست."

وی که در حال حاضر به شفاخانه حوزوی هرات بستر است، می‌گوید: "آواره و

طوری که همه شاهد هستیم بسیاری از افراد خیرخواه اعم در خارج و داخل کشور کمکهای اویله را به زلزله زدگان کرده‌اند. محمد رفیق شهری یک تن از این افراد است که از همان روز اول زلزله به کمک زلزله زدگان رفته است. اقای شهری تا حال برای تعداد زیادی از زلزله زدگان بول نقده، مواد غذایی و خیمه کمک نموده است. وی در صحبت با خبرنگار محلی تخصص گفت: "این کمکها دوامدار بوده و آنان در تلاش‌اند که امکانات بهتری را برای زلزله زدگان مهیا سازند".

این کمکها در چندین دور صورت گرفته است که در هر دور آن برای ۱۵۰ تن پول نقد و برای ۵۰۰ تن دیگر این افراد مواد غذایی توزیع شده است. قابل پایاوردی است که یک ماه قبل چندین زمین لرزه‌ی شدید هرات و بدخشان و لسوالی‌های این ولایت را لرزاند. در اثر این زمین لرزه‌ها هزاران فاصله خانه‌های خود را از دست دادند.

بیچاره و بدیخت شدید، شانزده تن از اعضا فاصله زیر آوار شدند. باقی اعضا هم زخمی شدند. غالباً یک نواسمام به کماست." در این زلزله‌ها افراد زیادی سرپرست خود را از دست داده‌اند که به حمایت جدی نیاز دارند. حمیرا یک تن از زنای است که شوهر و دو پسر اش را که نان آور خانواده بودند از دست

سازمان داکتران بدون مرز

شمار جان باختگان زلزله اخیر در هرات را دو هزار ۴۲۵ تن اعلام کرد

باید گفت که صبح امروز بار دیگر زمین لرزه به شدت ۶ اعشاریه^۳ ریشتر با چند پس لرزه‌یی هرات و مناطق همچو آن را به لرده در آورد و تاکنون از تلفات و خسارات احتمالی زمین لرزه اخیر در هرات اطلاعاتی منتشر نشده است. روز گذشته یک هیئت بلند پایه امارات اسلامی به رهبری معاون اقتصادی ریاست وزرا به هرات رفت تا چکوتگی روند کمک رسانی به زلزله زدها را ارزیابی و نظرارت کند.

ملا عبدالغنى برادر معاون اقتصادی ریاست وزرا در دیدار با آسیب دیدگان متعهد شد که در امر ساخت سرپناه برای آنان اقدامات جدی صورت خواهد گرفت.

رخصت شدن، اما نمی‌خواستند این شفاخانه را ترک کنند، زیرا مکانی برای بازگشت نداشتند. به نقل از آژانس باختر، داکتران بدون مرز گفته که در حال حاضر فوری ترین نیاز در شفاخانه این است که برای افرادی که همه چیز خود را از دست داده‌اند، پیدا کردن سرپناه است.

مقام‌های رسمی امارات اسلامی تاکنون ارقام ارائه شده از سوی سازمان داکتران بدون مرز را تأیید و یا رد نکرده‌اند.

گفتنی است که زلزله‌ای ۶.۳ درجه ریشتری روز شنبه هفته جاری ولایت هرات را لرزاند. مرکز این زلزله ولسوالی زنده‌جان اعلام شده که تلفات و خسارات هنگفتی بر مردم این ولسوالی وارد شده است.

سازمان داکتران بدون مرز می‌گوید که شمار جان باختگان زلزله هرات به ۲۴۴۵ نفر و شمار زخمی‌ها نیز به ۲۴۴۰ نفر رسیده است. این سازمان با اعلام ارقام جان باختگان این سانحه همچنان گفته است که ارقام در حال تغییر است.

به گزارش آژانس باختر؛ این نهاد مدعی است این نهاد در شفاخانه ولايتی هرات تا اکنون ۵۴۰ نفر را درمان کرده‌اند و تیمی را برای ارزیابی ارائه کمک‌های اولیه صحي به مناطق زلزله‌زده در خارج از شهر هرات فرستاده است. بر بنیاد گزارش این نهاد، روز دوشنبه ۳۴۰ نفر از زخمیان این زلزله از شفاخانه ولايتی هرات

چرا این همه زن و کودک در زلزله هرات جان باختند؟

سلما به گفت: «مردانهای در زمین مشغول کشاورزی بودند یا از گلهای خود مواظبیت می‌کردند یا برای کار به ایران مهاجرت کرده‌اند. زنان در خانه مشغول انجام کارهای خانه و مرابت از کودکان بودند که زیر آوار گرفتار شدند».

مریم گفت: «مردان محلی بانجات زنان مشکلی نداشتند، اما برخی از اعضای مسلح بودند که اجازه ندادند مردان به آنها تزدیک شوند. آنها همچنین در دو یا سه روز اول از رفتن زنان به این مناطق جلوگیری می‌کردند، چراکه نمی‌خواستند مردها و زن‌ها مختلط شوند».

عبدل (نام تغییر داده شده)، امدادگر نیز گفت شبه نظامیان حتی پس از مرگ به مردان اجازه نمی‌دادند که اجساد زنان را جابجا کنند.

که اعضای امارت اسلامی در آن زندگی می‌کنند. برخی از مردان از دست زدن به زنان زخمی یا مرده خودداری می‌کردند» ولسوالی زندنهجان، واقع در ۴۰ کیلومتری غرب هرات، مرکز اوایل زلزله در ۷ اکتبر ویرانگرترین آن بود.

مردم محلی گفتند در ۲۰ روستای دور افتاده، حتی یک خانه سالم نماند.

اکثریت قریب به اتفاق افراد داخل آن خانه‌ها در هنگام زلزله زنان و کودکان بودند.

زنان همیشه در مناطق روستایی افغانستان بیشتر در طول روز در خانه می‌مانند، سال ۲۰۲۱ مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های را امارت اسلامی اعمال کرد که زنان را از اکثر شغل‌ها و همچنین تحصیل فراتر از دوره ابتدایی منع کرد. این امر بیشتر زنان را به زندگی خانگی محکوم کرده است.

سازمان ملل متحد تأیید کرده است که ۹۰ درصد کشته شدگان زلزله ۷ اکتبر افغانستان را زنان و کودکان تشکیل می‌دهند.

بر اساس گزارش سازمان ملل، زمین لرزه‌هایی به بزرگی ۶۴.۳ در هرات در غرب کشور حدود ۱۳۰۰ کشته بر جای گذاشته است.

پژوهشکان، شاهدان و فعالانی صحبت کرده‌اند که محدودیت‌های گسترده اعمال شده را عامل نزد بالای جان باختن زنان در این رویداد می‌دانند.

سلما (نام تغییر داده شده)، یک پژوهشک زن از هرات، توانست خود را به مناطق آسیب دیده برای ارائه کمک‌های اولیه به زنان زخمی برساند و شاهد دلایل نامناسب تلفات بود.

او می‌گوید: «از روستایی بازدید کردم

شاهدان عینی گفتند بیشتر زنان مرده در همان روز دفن می‌شدند، بدون اینکه به شیوه معمول اسلامی پیش از دفن بدنشان غسل داده شود. این وظیفه باید توسط یک زن انجام شود، و بسیاری از خانواده‌ها به سادگی نمی‌توانستند کسی را برای انجام آن پیدا کنند.

امدادرسانی محدود شد

فالان همچنین می‌گویند محدودیت‌های مانع از تلاش‌های پزشکی برای کمک به مجروهان شده است.

بر اساس فرمان حکومت، زنان مجاز به سفر بدون همراهی یکی از محارم مرد خود نیستند. فربیبا (نام تغیر داده شده) یک داوطلب ۲۱ ساله، در بخش اورژانس شفاخانه ایماراتستان ۵۰۰ بستری هرات کار می‌کرد. او می‌خواست به محض شنیدن خبر زلزله سر کار برگرداد.

کت و روسری بلندش را پوشید و خانه را به مقصد بیمارستان ترک کرد. اما رانندگان تاکسی از بردن او به آجga خودداری می‌کردند چرا که او سر تا پا خود را در چادر برقع نیوشاپنده بود و همچنین مردی همراهش نبود.

معلوم نبود چگونه می‌توانند این کار را انجام دهند.

شاهدان عینی در بیمارستان‌ها پس از زلزله می‌گویند شمار زیادی زنان مجروح شده‌اند، اما تعداد سیار کمی کار پزشکی برای رسیدگی به نیازهای آنها وجود دارند و فربیبا نیز حکومت را در این مورد مقصراً می‌داند.

او می‌گوید: «حکومت پزشکان مرد را از معالجه بیماران زن منع کرده است. این امر فشار زیادی را بر گروه کوچکی از پزشکان و پرستاران زن وارد می‌کند».

دکتر سلما همچنین می‌گوید افراد حکومت مانع او برای درمان یک زن مجروح شدند.

او می‌گوید: «خانمی را دیدم که سرش سه برابر اندازه طبیعی ورم کرده بود - او با پسر ۱۰ ساله اش آنچا بود. پزشکان به او گفته بودند که برو و سرشن را اسکن کنند تا ببینند چه شده است».

او افزود: «اما این زن و پسرش نمی‌دانستند کجا بروند یا چه کنند. هرج و مرچ به وجود آمد و من از حکومت در شفاخانه خواهش کردم که اجازه بدنهن کمکشان کنم، اما آنها نماندند».

او می‌گوید: «رانندگان تاکسی می‌گفتند اداره امر به معروف و نهی از منکر موتراهای آنها را صادره خواهند کرد و جریمه سنگین ده هزار افغانی (۱۳۰ دلاری) خواهند شد، در صورتیکه مرا [در این حالت] سوار کنند. یک ساعت پیاade روی کردم تا به شفاخانه برسم».

برخی از مقامهای امارات اسلامی که از شفاخانه هرات بازدید کردند، از پزشکان زن خواستند که سر کار خود بیایند - چراکه زنان زیادی زخمی شده بودند و پزشکان نمی‌توانستند از پس آن برأیند - اما

زلزله زدگان: زمین لرزه‌ها روی روان مان تأثیر منفی گذاشته است

مرتبه از ترس و حتی شاید تا چند سال این خاطرات بد از ذهنم بیرون نرود.

نرگس می‌گوید زلزله نه تنها که روان اش را صدمه زده است؛ روی روان طفلش نیز تأثیر منفی گذاشته است.

او در ادامه‌ی صحبت‌هایش گفت: "در زلزله‌های شدیدی که شد من همراه پسرم به اتفاق بودم. هر چهار دفعه پسرم خواب بود او را از جای خواب می‌گرفتم و بیرون می‌بردم. وقتی که بیرون می‌شدم می‌دیدم که پسرم حیرت زده طرف نگاه می‌کند. خیلی به خوبی می‌توانستم

زلزله از خواب بیدار می‌شوم."

سلیمه می‌گوید با وجودی که در سرما کودکانش مريض شدند اما می‌ترسد که به خانه‌اش برود.

"شب‌ها قرار ندارم هر شب تا صبح چندین بار از خواب بیدار می‌شوم و فکر می‌کنم که هر لحظه زمین می‌لرزد؛ خواب از چشم‌انم رفته است. تقریباً یک ماه می‌شود که به خوبی خواب نشده‌ام."

این قسمتی از سخنان خانمی است که در اثر زمین لرزه‌های اخیر در هرات مجبور شده است که شب‌ها را در کنار سرک سپری کند.

سلیمه که در ناحیه‌ی سیزدهم شهر هرات زندگی می‌کند، می‌گوید: "همراه پنج طفل خود نزدیک به یک ماه می‌شود که کنار سرک زیر خیمه زندگی می‌کنم. در زلزله‌ای اول خانه‌ی من ترک کرد و نیمی از سقف خانه‌ام فرو ریخته است. از ترس این که زیرآور نشویم مجبور هستم که زیر خیمه زندگی کنم. با وجودی که زیر خیمه هستم اما با آن هم شب‌ها چندین

وحید نورزاد دکتر صحت روان می‌گوید: "هر سانحه‌ی که رخ می‌دهد؛ دونوع پیامد دارد که در اکثر موارد پیامدهای بلند مدت‌اش خطرناک است و به مرور زمان باعث بروز اختلالات روحی و روانی می‌گردد."

آقای نورزاد می‌گوید همه‌ی مردم باید متوجه پیامدهای بلند مدت این سانحه باشند، به باور او امکان دارد پیامدهای زمین لرزه‌ها پس از یک ماه یا بیشتر از یک ماه در یک شخص بروز کند؛ که در این صورت شخص به مشکل مواجه شده و نمی‌تواند که زندگی اجتماعی داشته باشد. وی می‌گوید باید در قسمت درمان اختلالات بوجود آمده در اثر زمین لرزه اقدام جدی صورت گیرد؛ و برای کودکانی که اعضای فامیل خود را از دست داده‌اند باید توجه زیادی صورت گیرد. قابل یادآوری است که، بر اساس آمار پخش شده، در اثر وقوع زمین لرزه‌های پیهم در هرات، بیش از سه هزار خانه ویران شده و بیش از ۱۲ هزار خانواده آسیب دیده‌اند. همچنان، در نتیجه‌ی این زمین لرزه‌ها، ۲۴۴۰ نفر کشته و ۲۴۴۰ نفر زخمی شده‌اند.

بر اساس گزارش‌ها زنان و کودکان بیشترین قشر آسیب دیده از زمین لرزه‌ها هستند.

در همین حال فریده یکی دیگر از این زنان می‌گوید: "شوهرم برای کار کردن به خارج از کشور رفته است، من همراه دوخترم تنها به خانه زندگی می‌کنم، خانه‌ام به منزل چهارم است. از روزی که زلزله‌ها شده می‌ترسم که به خانه‌ام بروم. چون شوهرم نیست و نمی‌توانم که همراه دختران خود تنهایی به پارک‌ها بروم؛ به داخل سرای خود یک خیمه زدم و زیر خیمه زندگی می‌کنم."

فریده می‌گوید دختر هشت ساله‌اش به گونه‌ی از وقوع زمین لرزه‌ها وحشت زده است که حاضر نمی‌شود به مکتب برود. وی می‌گوید: "تقریباً دو هفته است که تلاش دارم دخترم به مکتب اش بروم؛ اما صبح که آماده‌اش می‌کنم که بروم مکتب گریه می‌کند و می‌گوید مادر تو هم همراه‌ام برو".

فریده می‌گوید زمین لرزه‌ها روی روان دختران اش تأثیر منفی گذاشته و باعث شده است که از هر صدای وحشت زده شوند. وی می‌افزاید: "قبل از دخترانم خیلی با جرأت بودند، شب‌ها به تنهایی از یک اتاق به اتاق دیگر می‌رفتند؛ اما حالا خیلی می‌ترسند حتی در بین روز نمی‌خواهند که به خانه تنهایی بروند."

گوشه نشینی، اضطراب، اختلال در خواب، اختلال در اشتها، بدلخواری از جمله مواردی‌اند که در اثر بروز هر سانحه خطرناک می‌تواند در بین کودکان و زنان بوجود آید. در همین حال شماری از داکتران صحت روان می‌گویند زلزله‌های اخیر روی روان مردم می‌تواند دونوع پیامد داشته باشد، که پیامدهای کوتاه مدت و پیامدهای بلند مدت است.

زلزله زدگان در هرات:

ما به سرپناه نیاز داریم

شماری از باشندگان ولسوالی زندهجان می‌گویند با تزدیک شدن زمستان آنان بیش از هر چیزی به یک سرپناه نیاز دارند. این آسیب دیدگان زمین‌لرزه خواهان کمک شده است اما به یک سرپناه نیاز پیشتری دارند. این در حالیست که چندی قبل، مسؤولان امارت اسلامی از ساخت خانه‌های میاری در زندهجان خبر داده‌اند. عبدالغنى برادر معاون اقتصادی ریاست وزرا طی یک نشستی که با والی هرات داشت، گفت: "در زلزله اخیر در هرات ۱۲۰۰ الی ۱۵۰۰ خانه خراب شده بود که به گونه پخته دوباره ساخته خواهند شد".

در همین حال، آلمان پنج میلیون یورو، چین ۲۰۰ میلیون دالر امریکایی، نهاد خوبی «ملک سلمان» در عربستان سعودی مواد خواراکی و غیرخواراکی به ارزش دو میلیون دالر، ایران و ترکیه نیز به آسیب دیدگان زمین‌لرزه در هرات، کمک کردند.

قابل بادآوری است که، بر اساس آمار پخش شده، دثر و قوع زمین‌لرزه‌ها در دو نصفه‌ی گذشته در هرات، بیش از سه هزار خانه ویران شده و بیش از ۱۲ هزار خانه‌واهدها آسیب دیده‌اند. محققان، در نتیجه‌ی این زمین‌لرزه‌ها، ۲۴۴۵ نفر کشته و ۲۳۴۰ نفر زخمی شده‌اند.

شماری از باشندگان ولسوالی زندهجان می‌گویند با تزدیک شدن زمستان آنان بیش از هر چیزی به یک سرپناه نیاز دارند. این آسیب دیدگان زمین‌لرزه خواهان ایجاد سرپناه هستند.

همیرا یک تن از باشندگان قریبی قله نوک که در اثر زمین‌لرزه شوهر و دو پسر از دست داده است، می‌گوید: "شوهر و دو پسرم را که نان او را بودند، در اثر زمین‌لرزه اول از دست دادام. فعلاً من با چهار دختر ماندم. سرپرست ندارم و تمام مال و اموال خود را از دست دادام".

این افراد می‌گویند زیر خیمه‌ها نمی‌شود که زندگی کرد، برای ادامه‌ی زندگی به یک سرپناه نیاز دارند.

رمضانی یک تن از باشندگان قریبی کشک می‌گوید: "ما علاوه بر این که عزیزان خود را از دست دادیم، تمام خانه‌های مان ویران شده و تمام اموال خود را از دست دادیم. برای مان مواد خواراکی و خیمه کمک شده است؛ اما کمکها برای یک مدت زمان اندک برای مان کافی نمی‌کنند. در این طوفان‌های که فعلاً جریان دارد زیر خیمه‌ها زندگی نمی‌شود. همین دیشب در اثر طوفان

زلزله زدگان زنده‌جان؛ به کمک‌ها دسترسی نداریم

عبدالقدیر ناصر، رئیس این کمیته، می‌گوید که از قریب‌های ولسوالی زنده‌جان صورت گرفته است. کمک‌های اضطراری به آسیبدیدگان ولسوالی‌های زنده‌جان، گلران، راستانگی و انجیل، توزیع شده است. او می‌افزاید: «به خاطر مشخص شدن هم مانند سایر قریب‌ها تمام دار و ندار خود را از دست آوردیم، به ما هم باید مانند سایر قریب‌ها کمک کارمندان در حال سروی‌اند؛ قبل‌اهم کمک‌ها توزیع شده است و به تمام مردمی که آسیب دیده‌اند نیز کمک‌ها توزیع خواهد شد.»
باشد گفت که به اساس آخرین آمار پخش شده از سوی داکتران بدون مزد در اثر وقوع زمین لرزه‌ها در هرات، شمار جان باختگان زلزله به ۲۴۴۵ نفر و شمار زخمی‌ها به ۲۴۰ نفر رسیده است.

شماری از باشندگان ولسوالی زنده‌جان هر روز می‌گویند به کمک‌ها دسترسی ندارند؛ این افراد از قریب‌های دور دست‌اند و می‌گویند تمام کمک‌ها به قریب‌های نزدیک توزیع می‌شود. حاجی میمن بیک تن از باشندگان قریب‌هی قله‌نوک که هفت تن از اعضای فامیل‌اش را از دست داده است، می‌گوید: «قریب‌های که این طرف رود قرار دارند مردمان اش به کمک‌ها دسترسی ندارند. تمام مؤسسات خارجی به قریب‌های که آن طرف روداند کمک می‌کنند. از قریب‌های سا اگر یکی برود به قریب‌های آن طرف رود که اسم‌اش به لیست کمک‌ها نوشته شود در غیر آن کسی برای کمک کردن به قریب‌های ما نمی‌آمد.»
روزانه کمک‌های زیادی از طرف حکومت، مؤسسات خارجی و کمک‌های مردمی به ولسوالی زنده‌جان می‌شود اما به گفته‌ی باشندگان برخی از قریب‌های این ولسوالی، کمک‌ها به گونه‌ی شفاف به باشندگان قلمقوک که در اثر زلزله، شش تن از اعضا فامیل‌اش را از دست داده است، می‌گوید: «ما تمام مال و اموال خود را از دست دادایم، تمام دارایی‌هایمان زیرخاک شده است فعلاً به کمک‌های زیادی نیاز داریم که متأسفانه توجه به قریب‌هایمان کمتر می‌شود و تمام کمک‌های به قریب‌های نزدیک توزیع می‌گردد.»
تا حال کمک‌های از قبیل مواد خوارکی، خیمه، پول نقد، لباس و سولر برای تولید برق به برخی

کمکرسانی به زلزله زدگان در هرات؛ در ولایت های مختلف صندوق های جمع آوری کمک مالی ایجاد شده است

از سوی هم، آغازی قریشی، رئیس اطلاعات و کرده است.

فرهنگ ارزگان، نیز می گوید که برای کمکرسانی به

خانواده های آسیبدیده در هرات، صندوق هایی برای

جمع آوری کمک مالی در شهر تربیتکوت، مرکز این

وزدی در اختیار آسیبدیدگان زمین لرزه در ولسوالی

زندگان هرات و بادغیس، قرار خواهد گرفت.

بک رو ز پس از زمین لرزه میگیرد در ولسوالی

زندگان هرات، وزارت اقتصاد نیز با برگزاری یک

نشست مشترکی از نهادهای داخلی و خارجی خواستار

کمک به آسیبدیدگان این زمین لرزه شد.

در همین حال، نمایندگان نهادهای خارجی که

در این نشست حضور داشته، امدادگران شان

برای ارسال کمک به آسیبدیدگان

زمین لرزه در هرات را شان و

اطمینان دادند که تمام تلاش شان

را برای کمک به آسیبدیدگان به

کار خواهند بست. همچنان، شماری

از نهادهای داخلی، وعده سپرده شد که

برای کمکرسانی به آسیبدیدگان

زمین لرزه روز گذشته در هرات، تلاش

می کند.

تلاش ها برای کمک به آسیبدیدگان زمین لرزه روز

شنبه در هرات، در حالی انجام می شود که براساس آخرین

ارقام ارائه شده از سوی وزارت دولت در امور رسیدگی

به خواست، در بی این زمین لرزه نیرومند ۲۰۵۳ ن

جان باخته و زخمی شده اند افزون بر این، ۱۳۲۹

رهایشی به گونه کامل تخریب شده است.

از سوی هم، آغازی قریشی، رئیس اطلاعات و

فرهنگ ارزگان، نیز می گوید که برای کمکرسانی به

خانواده های آسیبدیده در هرات، صندوق هایی برای

جمع آوری کمک مالی در شهر تربیتکوت، مرکز این

وزدی، ایجاد شده است.

در سوی دیگر، به شمول شهر گردیز در برخی از

ولسوالی های پکتیا، صندوق هایی از سوی جوانان

زندگان هرات و بادغیس، قرار خواهد گرفت.

بک رو ز پس از زمین لرزه میگیرد در ولسوالی

زندگان هرات، وزارت اقتصاد نیز با برگزاری یک

نشست مشترکی از نهادهای داخلی و خارجی خواستار

کمک به آسیبدیدگان این زمین لرزه شد.

در همین حال، نمایندگان نهادهای خارجی که

در این نشست حضور داشته، امدادگران شان

برای ارسال کمک به آسیبدیدگان

زمین لرزه در هرات را شان و

اطمینان دادند که تمام تلاش شان

را برای کمک به آسیبدیدگان به

کار خواهند بست. همچنان، شماری

از نهادهای داخلی، وعده سپرده شد که

برای کمکرسانی به آسیبدیدگان

زمین لرزه روز گذشته در هرات، تلاش

می کند.

تلاش ها برای کمک به آسیبدیدگان زمین لرزه روز

شنبه در هرات، در حالی انجام می شود که براساس آخرین

ارقام ارائه شده از سوی وزارت دولت در امور رسیدگی

به خواست، در بی این زمین لرزه نیرومند ۲۰۵۳ ن

جان باخته و زخمی شده اند افزون بر این، ۱۳۲۹

رهایشی به گونه کامل تخریب شده است.

به منظور کمکرسانی به آسیبدیدگان زمین لرزه در هرات، در بخش های مختلف کندھار، ارزگان، پکتیا، خوست، لوگر، هلمند، جوزجان و کابل، خیمه های کارزار و صندوق های جمع آوری کمک مالی ایجاد شده است.

به نقل از سلام وطندار؛ کارزار جمع آوری کمک مالی در جوزجان، (دوشنبه، ۱۷ میزان) آغاز شده است. به

گفته هی سیفالیین معتقد، رئیس اطلاعات و فرهنگ

این ولایت، این کارزار برای سه روز ادامه

می باید و بول های جمع آوری شده بر اساس یک برنامه به زلزله زدگان در

هر زمان، توزیع خواهد شد.

هم زمان، انصام الله سمنگانی،

رئیس اطلاعات و فرهنگ

کندھار، به سلام وطندار

می گوید که به دلیل وقوع

زمین لرزه در هرات و پیوست

اضطراری است و آن ها، در

بخش های مختلف این ولایت

صندوق هایی را برای جمع آوری کمک

مالی گذاشتند.

رئیس اطلاعات و فرهنگ کندھار، می افزاید که

آسیبدیدگان زمین لرزه، نیازمند کمکاند و به

گفته هی او، شهروندان باید در این شرایط سخت به

آن ها کمک کنند.

ساخت ۷۳۰ خانه دیگر بدای زلزله زدگان

دفتر مطبوعاتی مقام ولایت هرات؛ شیخ الجدید مولانا نور احمد اسلام جار والی هرات ضمن تقدیر از همکاری های صنعتکاران در قسمت رسیدگی به زلزله زدگان از آنان خواست که مثل همیشه در کار نظامی برای جامعه خود خدمت کنند.

از سوی هم صنعتکاران کشور اطمینان دادند که تا حد توان در قسمت رسیدگی به وضعیت زلزله زدگان و فراهم ساختن زمینه کار برای شهروندان در کار نظامی ایستاده هستند.

گفتنی است هفته گذشته نیز کار ساخت ۵۰ خانه برای زلزله زدگان هرات در زنده جان افتتاح شد.

وزارت اجیا و انکشاف دهات در مراحل بمدی کار ترمیم خانهها را هم روی دست خواهد گرفت. با این حال انجیرن مسؤول ساخت خانهها می گوید هر منزل در حدود ۱ لک ۸۰ هزار افغانی هزینه بر می دارد و با معیارات استندرد ساخته می شود.

در همین حال به اساس یک خبر دیگر و اعلامیه نشر شده از سوی دفتر مطبوعاتی مقام ولایت هرات قرار است که ۶۰ منزل مسکونی دیگر در ولسوالی زنده جان اعمار گردد. این ۶۰ واحد برای باشندگان قریه ای سیا بادک اumar می گردد. به اساس اعلامیه ای نشر شده از سوی

کار ساخت ۷۳۰ خانه در سه قریه ولسوالی رباط سنگی هرات به هزینه ۴۰۰ میلیون افغانی آغاز شد.

مولوی احمد الله متقی رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات و سختگوی کمیسیون رسیدگی به زلزله زدگان هرات در جریان افتتاح این خانهها می گوید: این

خانهها به مدت ۴۵ روز ساخته خواهد شد.

به اساس گزارش نشر شده از سوی آژانس اطلاعاتی باخت، مولوی متقی سختگوی کمیسیون رسیدگی به

زلزله زدگان هرات می گوید، کار ساخت خانهها در حال حاضر در ۴۰ قریه جریان دارد.

مولوی متقی می گوید: قرار بود ۲۱۴۶ خانه برای زلزله زدگان هرات ساخته شود اما این تعداد حسب ضرورت به ۲۲۶۳ خانه افزایش یافته است.

سختگوی کمیسیون رسیدگی به زلزله زدگان هرات مجموع هزینه ساخت خانهها را در حدود ۴۰ میلیون افغانی بیان می کند.

در همین حال مولوی شراف الدین مسلم معین وزارت اجیا و انکشاف دهات می گوید: امارت اسلامی به آنچه وعده داده عملی خواهد کرد. مولوی مسلم می گوید: بعد از ساخت خانهها در مناطق زلزله زده سایر مناطق نیز سروی خواهد شد.

وی می گوید در صورت ضرورت در مناطق سروی شده خانه ساخته می شود. در گزارش آژانس اطلاعاتی باخت آمده است که:

تزریق حسان (قسمت دوم)

زمان پدید آمدن واژه تصوف و رواج همین ویژگی است که مسلمانان را از آن زیاد مهم نیست آنچه مهم است خدا را تلاوت کند و آن‌ها را (از) لوث اهل کتاب و پیروان ادیان دیگر تمایز می‌سازد. این نوع زندگی دارای هفت رجوع به کتاب و سنت و عصر صحابه جهل و اخلاق (زشت) پاک سازد و شریعت و احکام کتب سماوی و حکمت و تابعین و تأمل در آن‌هاست که آنگاه خواهیم دید قرآن کریم شعبه‌ای از الهی بیاموزد با آنکه پیش از این، همه دین و وظیفه مهمی از وظایف نبوت در ورطه جهالت و گمراهی بودند». الف: توحید و یکتاپرستی توحید اولین رکن از ارکان اسلام است و زندگی معنوی بدون «توحید» معنا را یادآوری می‌کند و آن را به لفظ جمعه / ۲ «تزریق» تعبیر نموده و جزء ارکان ندارد.

مراد از تزریق، تزکیه نفس و آراستن آن با فضایل و پاک ساختن از ردایل اخلاقی چهارگانه‌ای به شمار می‌آورد که رسول اکرم (ص) برای محقق ساختن و به کمال رساندن آن‌ها معموت شده‌اند.

ب: اتباع و التزام دومین ویژگی زندگی معنوی - آنگونه است، به تعبیری دیگر، آن شکل از تزریق که نمونه‌های عالی آن در زندگی بارکت صحابه کرام (رض) به صورت اخلاق در شده‌اند.

عمر و اخلاق نیکو متجلی شده است. بدعت.

قرآن کریم می‌گوید: هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأَمَمِينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَنْذِلُ عَلَيْهِمْ تزریق‌های که نتیجه آن ایجاد جامعه سالم و نمونه، تشکیل خلافت راشده آیاتِ وَيَزِّكِهِمْ وَيَنْهَا مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ لَفْتِي ضَلَالٍ مِّنْهُمْ. و حکومت بر مبنی عدالت بود که تا «ربانی» شمولیت و فraigیری است؛ ابد الگو بوده و تاریخ شبیه آن را ندیده یعنی جمع بین دین و دنیا، ماده و امی (قومی) که خواندن و نوشتن و به یاد نمی‌آورد. این سبک زندگی معنا.

نمی‌دانستند) پیغمبری بزرگوار از همان ادame مطلب در صفحه بعدی ... بر مبنای معنویت گزارده شده است و

اراده مطلب ...

د: استمرار و دوام

مبارزه با نفس خود را آماده کرده و از این نافرمانی حق بپرهیزد. در صورت غلبه بنابراین، کسانی که متوجه نفس اماره هستند و همواره با انجام طاعات و عبادات و ترک اعمال زشت سعی می‌کنند آن را از هر نوع آسودگی پاکیزه نگهداشته و هویت انسانی را رشد داده و سازگار با فطرت سليم زندگی باشد چون بهترین عمل آن است که دوام داشته باشد گرچه کم باشد.

چهارمین خصوصیت حیات «ربانی» استمرار و استقامت است؛ یعنی عبادت و ارتباط او با خداوند استمرار داشته باشد چون بهترین عمل آن است که باشد چون بهترین عمل آن است که در حدیث پیامبر اکرم (ص) تزکیه و مبارزه کنند، خداوند نیز نعمت‌های خود را برای آنان خالص می‌گرداند و به آن‌ها کرامت شده است. راه‌کارهای مؤثر در این زمینه در تصوف اسلامی منکی بر مفاهیم قرآنی و حدیثی است.

صفای قلب

انسان تحت تربیت روحی بهسوی فطرت خویش بازمی‌گردد. در اثر این تحول، برای کسب خوبی‌ها و ارزش‌های معنوی گام برمی‌دارد و پلهای معرفت و قرب الهی را می‌پسمايد تا به صفات قلب ۵ برسد. قلب باید تا حد امکان از صفات منفی و رذایل اخلاقی تصفیه شده و به ارزش‌های والای معنوی آراسته شده و صیقل یابد.

پی‌نوشت‌ها:

۱. معرفت و معنویت، تألیف دکتر یوسف قرضاوی صفحه ۵۱-۷۷
۲. وَنَهَىَ النَّفْسُ عَنِ الْهَوْىِ، یعنی (و نفس را از هوی بازدارد). نازعات / ۴۰
۳. خلاصه التصوف، صفحه ۱۰
۴. (المجاهد من جاهد نفسه في ذات الله). رواه الترمذی) «مجاهد حقيقی کسی است که با نفس خود در مورد ارتباط بالله تعالیٰ جهاد کند.»
۵. بهسوی آرامش، تألیف اشرفعلی تهانوی

ادame در شماره بعدی ...

ه: آسانگیری و سعه صدر

پنجمین ویژگی از ویژگی‌های حیات «معنوی» و ربانی و آسانگیری است نه انسان دارای غریزه‌های متعدد است. وجود این غریزه‌ها جزء نیازهای فطری انسان است و طبیعی است که بعضی از این

غیریزه‌ها می‌تواند او را به راههای نادرست و خلاف فطرت بکشاند؛ وقتی ما صحبت از نفس می‌رانیم، مجموعه این غراییز و تمایلات که همیشه انسان را تحت‌فشار قرار می‌دهد عبارت از اعتدال و دوری از تندری و سختگیری و تنگ نظری است.

ز: تنوع

هفتمین و آخرین ویژگی حیات معنوی و «ربانی» در اسلام «تنوع» است؛ یعنی این «نفس ۲» نامیده می‌شود. پس انسان مسلمان سخت نیازمند مبارزه پی گیر است تا نفس خویشتن را تحت کنترل بگیرد. انسان مسلمان برای عبادت و تقرب به خداوند و تعزیه روحش به وسیله محبت او تزکیه نفس و برداختن به مسائل روحی و صفاتی باطن، با نفس خویش نیز مبارزه کند؛ و آن را همواره در حالت اعتدال نگه دارد؛ و نورانی نمودن قلب خویش از طریق قرب آفریدگارش، خود را به چهارچوب و روش خاصی از عبادت و تلاش روحی محبوس و محدود نکند.

اهمیت تزکیه نفس

مکتب تمدن ساز عرفان و تصوف است که زمینه تزکیه نفس در آن مجبوب است. این مکتب به این باور است که اگر در طاعات و عبادات یک مسلمان ضعف و سستی راه می‌فرماید: قدر افلح من زکها و قد خاب من پیدا کردو باید بدون توقف جهت رفع آن سستی اقدام کند، با هوشیاری و توجه کامل عبادت را انجام دهد؛ اگر نفس بهسوی لذت رستگار شده و آن کس که آن را با معصیت و گناه آلوده ساخته، نومید و محروم گشته و عملی خلاف شرع تمایل پیدا کند برای

هر کس که نفس خود را تزکیه کرده، رستگار شده و آن کس که آن را با معصیت و گناه آلوده ساخته، نومید و محروم گشته و عملی خلاف شرع تمایل پیدا کند برای

تسلط زنان برای زنان

اوایل با هزینه‌ی اندک کار خود را آغاز نموده است اما با گذشت زمان موفق شده است که برای ۱۵۰ خانم دیگر نیز کار آفرینی کند. خانم حسینی می‌گوید با وجود تمام مشکلاتی که سد راهشان بود آنان موفق شدند که کار خود را رونق بدهند.

ملکه نور محمدی یکی دیگر از این خانمهای است که مدت هفت سال می‌شود در پخش تولید روغن‌های طبیعی فعالیت دارد. خانم نور محمدی در پخش تولید انواع روغنیات از جمله روغن کنجد، خشکش، سیاه دانه و روغن شرم کار می‌کند.

این خانمهای از مسئولین می‌خواهند که از کارشناسی حمایت شود تا آنان بتوانند کار خود را از این بیشتر رونق دهند.

قابل یادآور است که از دو سال به بدین سو زنان زیادی به تجارت روی آوردند. طوری که سه بازار ویژه زنان در هرات ساخته شده که دهها زن در آن سرگرم کار استند.

خانمی در هرات، با ایجاد یک کارخانه بروسین و بسته بندی مواد خواراکی، به شماری از زنان نیازمند زمینه‌ی کار را فراهم کرده است. نفس گل تها خانم نیست که کارآفرینی نموده است، در کنار خانم جامی زنان دیگری هم نیز هستند که به زنانی زیادی کارآفرینی کرده‌اند. صابره حسینی از جمله زنانی است که با ایجاد شش سال پیش این شرکت را با هزینه‌ی ۱۰۰ هزار افغانی ایجاد کرده و آنکو، نزدیک به ۳۰ خانم در آن سرگرم کار استند.

در این کارخانه، مواد خواراکی مانند ترشی، مریا، شربت زعفران، رُب بادنجان رومی و دیگر مواد خواراکی تولید و در بازارهای هرات عرضه می‌شود.

شماری از زنان شاغل در این کارخانه، می‌گویند که پس از آغاز کار در این جا، وضعیت اقتصادی خانواده‌های شان بهبود یافته است.

فروزان، کارمند در این کارخانه، می‌گوید: «قبل ادرس می‌خواندم و بعد از مسدود شدن مکاتب به روی دختران، مجبوراً به کار روی آوردم و کار می‌کنم. معاشی که به دست می‌ارام، چیزی صابره حسینی که مدت چهار سال می‌شود مصروف تولید صنایع دستی است، می‌گوید در را خرج فامیل می‌کنم و چیزی هم برای خود

۸۰

تجلیل روز ملی زبان ازبک در کابل

در مراسمی برای تجلیل از روز ملی زبان ازبکی در کابل از مسؤولان خواسته شده که به رشد این زبان در کشور توجه کنند. در سال‌های اخیر روز ۲۹ میزان / مهر به عنوان «روز ملی زبان ازبکی» در افغانستان تجلیل شده است.

در ماده ۱۶ قانون اساسی سال ۱۳۸۲ زبان ازبکی یکی از زبان‌های «رایج در کشور» در کنار دو زبان فارسی و پشتو به عنوان زبان‌های رسمی دولتی اعلام شد.

روز جمعه چند نهاد فرهنگی در کابل مراسmi برگزار کردند، طلوع‌نیوز گزارش داده که در این مراسم، بادگار خواجه شادمانوف، سفر ازبکستان در کابل از کمکهای تاشکند در مورد اعطای بورسیه‌های تحصیلی و «توزیع کتاب‌های درسی در مکتب‌های ولایت‌های

روزنامه ۸ صبح کابل که حالا از خارج از شمالي» صحبت کرد.

نقیب‌الله عبید، مسئول نهاد فرهنگی کشور فعالیت می‌کند، امروز از نشر به زبان ازبکی خود خبر داده است.

«اوْزگَرِىش» یکی از برگزار کنندگان می‌گوید لباس‌های سنتی، غذاهای ازبکی و کتاب‌هایی به این زبان که در سال‌های پشتونی به این زبان نشان داده اند، به قدرت اخیر به این زبان نشر شده، به نمایش رسیدن، زبان عمدۀ نیز پشتونی شده است.

گذاشته شد.

بررسی علل کاهش تنوع حیات وحش در ولایت هرات

نویسندها: پوهاند عبدالرحیم امید، استاد پوهنه‌ی زراعت، پوهنتون هرات و جواد عزیزی، مدیر عمومی حفظ میراث‌های محیط‌زیست ولایت هرات

منوع بوده که انواع متذکره قرار جدول آتی می‌باشد (۱۸ ص) انواع حیات وحش در افغانستان ادامه مطلب در مفعله بعدی ...	قابل استحصال و انواع تحت انقراض توسط کمیته متذکره هرگونه استفاده نظری شکار، تجارت یا خرید و فروش این انواع بدون اجازه اداره ملی حفاظت محیط‌زیست افغانستان جدا	در این مجموعه بیشتر انواع حیات وحش افغانستان شامل پستانداران، پرندگان و بعضی نباتات با ارزش بوده که نظر به ماده (۴۷) قانون محیط‌زیست افغانستان بعد از دسته بندی انواع

نام به فارسی	نام به انگلیسی	نام به لاتین	سال فهرست شد
خفاش لب خمیده شرقی	Easter Bent-Winged Bat	Miniopterus Fuliginosus	۱۳۸۹
خفاش دراز انگشت شبیری	Schreibers Long-fingered Bat	Miniopterus schreibersii	۱۳۸۹
خفاش مغاره یی بیکنکس	Bechsteins Myotis	Myotis Bechsteinii	۱۳۸۹
خفاش موش گوش صغیر	Lesser Mouse-eared Bat	Myotis blythii	۱۳۸۹
خفاش موی دار بخارای	Bokhara Whiskered Bat	Myotis bucharensis	۱۳۸۹
خفاش جوپری	Geoffroy Bat	Myotis emarginatus	۱۳۸۹
خفاش هاگسن	Hodgson's Bat	Myotis Formosus	۱۳۸۹
خفاش مغاره نشین کشمیری	Nepalese Whiskered Bat	Myotis longipes	۱۳۸۹
خفاش موی دارنپایی	Nepal Myoti	Myotis nipalensis	۱۳۸۹
خفاش مغاره یی نیپال	Lesser Noctule	Nyctalus leisleri	۱۳۸۹
خفاش سرخ کمرنگ	Nyctalus montanus	Nyctalus montanus	۱۳۸۹
خفاش سرخ کوهی	Desert long-eared Bat	Otonycteris hemprichii	۱۳۸۹
خفاش گوش دراز صحرایی	Javan Pipistrelle	Pipistrellus javanicus	۱۳۸۹
خفاش نعل مانند بیلسیس	Common pipistrelle	Pipistrellus Pipistrellus	
خفاش نعل مانند بخارای	Savis pipistrella	Pipistrellus savii	
خفاش نعل مانند کمیر	Least pipistrelle	Pipistrellus tenuis	
خفاش نعل مانند صغیر	Pipistrellus coromandra	Pipistrellus Kuhlii	
خفاش نعل مانند بلایت	Rhinolophus blasii	Rhinolophus bochareucus	
خفاش موش دم صغیر	Rhinolophus bochareucus	bochareucus	

Rhinolophus hipposideros	Bokhara Horseshoe Bat
Rhinolophus Lepidus	Greater Horseshoe Bat
Rhinopoma hardwickii	Lesser Horseshoe Bat
Rhinopoma microphyllum	Blyth's Horseshoe Bat
Rhinopoma muscatellum	Lesser Mouse - tailed Bat
Scotophilus heathii	Greater Mouse- tailed Bat
Tadarida aegyptiaca	Small Mouse -tailed Bat
Tadarida teniotis	Greater Asiatic Yellow House Bat
Taphozous nudiventris	Egyptian Free-tailed Bat
Vespertilio murinus	European Free -tailed Bat
Vormela Peregusna	Naked- rumped Tomb Bat
Vuspes rueppellii	Particoloured Bat
Eoglaucomys Fimbriatus	Marbled Polecat
Petaurista Petaurista	Rupell's Fox
Testudo horsfieldii	Small Kashmir Flying squirrel

خفاش موش دم کبیر
خفاش موش دم کوچک
خفاش دم آزاد مصری
خفاش دم آزاد اروپایی
خفاش برهنه سرین قبرستان
خفاش ابلق
موش پلنگ
رویاه دشتی
کفرموش دم پهن
کفترموش بزرگ
سنگ پشت افغانی

(۳۵) اص(۴)

فهرست انواع تحت حفاظت حیات وحش افغانستان (۴):

نام حیوان به فارسی	نام به انگلیسی	نام به لاتین	سال فهرست شد
خفاش بار بستل شرقی	Eastern Barbastelle	Barbastella leucomelas	۱۳۸۸
گوزن باختری	Bactrian Deer	Cervus elaphus bactrianus	۱۳۸۸
آهوی هندی	Indian Gazelle	Gazella bennettii	۱۳۸۸
آهوی معمولی	Goitered Gazelle	Gazella subgutturosa	۱۳۸۸
کفتار	Striped hyaena	Hyaena hyaena	۱۳۸۷
رویاه خاکی	Stone marten	Martes Foina	۱۳۸۷
بزمارخور	Mehely's Horseshoe Bat	Rhinolophus mehelyi	۱۳۸۷
بزرگ	Bsanford's fox	Vulpes cana	۱۳۸۷
پشک کرکال	Markhor	Capra sibirica	۱۳۸۷
تازی پلنگ چیتا	Siberian Ibex	Caracal caracal	۱۳۸۷
خرگوش خاکی	Caracal	Acinonyx jubatus	۱۳۸۷
سیاه گوش	Asitic Cheetah	Lepus capensis	۱۳۸۷
گرگ	Cape Hare	Lynx lypus	۱۳۸۹
آهوی ختن	Eurasian Lynx	Canis lupus	۱۳۸۹
پشک کوهی	Wolf	Moschus cupreus	۱۳۸۹
گوسفند نخشبیر	MuskDeer	Otocolobus manul	۱۳۸۹
پلنگ معمولی	PallasCat	Ovis orientalis	
پشک جنگلی	Urial	Panthera pardus	
گوسفند ماکوپولو	PersianLeopard	Prionailurus bengalensis	
گربه جنگلی	LeopardCat	Ovis ammon polii	
پلنگ برفی	Argali	Felis chaus	
خرس قوهه ای	Jungle Cat	Ursus arctis	
خرس سیاه	SnwLeopard	Ursus arctos	
گربه دشتی	Brown Bear	Ursus thibetanus	
رویاه کورساک	Asiatic Black Bear	Felis silvestris	
خفاش بوز دراز	Wildcat	Vulpes corsac	
شغال طلایی	Corsac Fox	Asellia tridens	
		Canis aureus	

سال فهرست شده	Canis aureus	Trident Leaf-nosed Bat	خفاش باتاز
۱۳۸۸	Eptesicus bottae	Goldenjackal	خفاش نصواری بزرگ
۱۳۸۸	Eptesicus gobiensis	Botta's Serotine	خفاش شب پرست
۱۳۸۸	Eptesicus nasutus	Cobi Big Brown Bat	خفاش دیرشگوغا
۱۳۸۸	Eptesicus serotinus	Sind Serotine Bat	گوره خر
۱۳۸۷	Equus hemionus	Serotine	گربه ریگی
۱۳۸۷	Felis margarit	Asiatic Wild Ass	خفاش کمنگ پوزبرگ
۱۳۸۷	Hipposideros fulvus	Sand Cat	سگ آبی
۱۳۸۷	Lutra lutra	Fulvus Leaf-nosed Bat	خفاش بزرگ خون آشام
۱۳۸۷	Megaderma lyra	Otter	خفاش لب خمیده شمالی
۱۳۸۷	Miniopterus fuliginosus	Greater False Vampire	خفاش دراز انگشت
۱۳۸۷	Miniopterus schreibersii	Eastern Bent-winged Bat	خفاش مغاری
۱۳۸۷	Myotis bechsteinii	Schreiber's Long-fingered Bat	خفاش موش، گوش صغير
۱۳۸۹	Myotis blythii	Bechstein's Myotis	خفاش مدار بخارای
۱۳۸۹	Myotis bucharensis	Lesser Mouse-eared Bat	خفاش جیوفري
۱۳۸۹	Myotis emarginatus	Bokhara whiskered Bat	خفاش هاگسن
۱۳۸۹	Myotis formosus	Geoffroy's Bat	خفاش مغاره نشین کشمیری
	Myotis longipes	Hodgson's Bat	
		Kshmir Cave Bat	

(۸۹/۳) اصناف حفاظت شده در افغانستان:

نام فارسی	نام انگلیسی	نام علمی	نام فارسی
۱۳۸۹	Cave	Shikra	
	Cave	Sparrowhawk	
	Cave	Cinereous Vulture	
	Anas Formosa	Baikal Teal	
	Aquila Chrysaetos	Golden Eagle	
	Aquila Clanga	Greater Spotted Eagle	
	Aquila nipalensis	Steppe Eagle	
	Asis Flammeus	Short-eared Owl	
	Asio Otus	Long-eared Owl	
	Athenenoculta	Little Owl	
	Aythya nyroca	Ferruginous Duck	
	Bubo Bubo	Eurasian Eagle-owl	
	Buteo RuFinus	Buzzard	
	Cricus Cyaneus	Long-legged Buzzard	
	Circus Pygargus	Short-toed Snake Eagle	
	Circus macrourus	Western Marsh-harrier	
	Falc plegrinoides	Northern Harrier	
	Falco colubrinoides	Pallid Harrier	
	Falco peregrines	Merlin	
	Falco subbuteo	Laggar Falcon	
	Falco tinnunculus	Barbary Falcon	
	Falco vespertinus	Peregrine Falcon	
	Glaucidium, brodiei	Eurasian Hobby	
	Gypaetus barbatus	Common Kestrel	

امارت اسلامی با تکمیل فاز اول، غاز دوم کانال انتقال آب قوش تپه را آغاز کرد

پروژهای بزرگی بزرگی از این دست را در کشور انجام خواهیم داد.

اقای حکیمی در مورد تأمین امنیت این کانال اطمینان دارد.

عطاالله عمری، وزیر زراعت امارات نیز گفت تکمیل این کانال «ما را از نظر کشاورزی خود گفای سازد». شرکت دولتی «توسعه ملی» کار اجرای این پروژه را پیش می‌برد. مسؤولان شرکت «توسعه ملی» گفته است پس از اتمام فاز اول کانال قوش تپه، عملیات خاکبرداری، راه آهن و حمل و نقل بلدهای این کانال تکمیل می‌شود. فاز دوم کانال به طول ۱۰۸ کیلومتر را جشن گرفتند.

نخست وزیر امارات تکمیل آن را «بیبر خواب چند دهه مردم افغانستان» خواند. احداث این کانال بزرگ‌ترین پروژه اقتصادی حکومت امارات در دو سال اخیر بوده است که با جذب اجرا شد. دو معاون نخست وزیر امارات، وزیران دفاع و دخله (کشور) و سایر مقامهای حکومت امارات در مراسم امروز سخنرانی کرده و تکمیل فاز اول این

کانال به طول ۲۰۱۸ میلیارد آن در سال ۵۵ هزار هکتار زمین در ولایت‌های بلخ، جوزجان و فاریاب آغاز شد.

برادرانه مرزی آمو را دارد. به گفته مسؤولان امارات پس از تکمیل ساخت کانال قوش تپه از ورخانه مرزی آمو را دریا به گزار شد و از تلویزیون ملی افغانستان

امروز مرامی که در نزدیکی یکی از بیل‌های قوش تپه برگزار شد و از تلویزیون ملی افغانستان

تحت کنترل طالبان مراسم سخنرانی‌های مقامهای امارات به ملعونه پخش شد.

عبدالسلام حشف، معاون اداری نخست وزیر امارات در این مراسم گفت با این کانال، احتیاجات زراعی افغانستان برطرف خواهد شد.

سرای الدین حقانی، وزیر دخله امارات گفت: «ما رشد اقتصادی را تحت رهبری ملا برادر [معاون اقتصادی نخست وزیر] خواهیم داشت قدرهای بیشتری برای و داریم و

مرکزی به طور اساسی تغییر می‌دهد».

رئیس جمهور ازبکستان «شکیل یک کارگروه مشترک برای بررسی همه جوانب ساخت کانال قوش تپه و تأثیر آن بر وضعیت آبی آمو دریا با مشارکت مؤسسات تحقیقاتی کشورهای آسیای میانه با مشارک افغانستان» را «ضروری» دانست.

میرضیاییف تأکید کرد «مسارکت نایندگان افغانستان در گفتگوهای منطقه‌ای در مورد منابع مشترک آبی در نظر گرفته شود».

خودکشی دختر
جوان افغان در
پاکستان به دلیل
سردرگمی در
پرونده مهاجرت به
آمریکا»

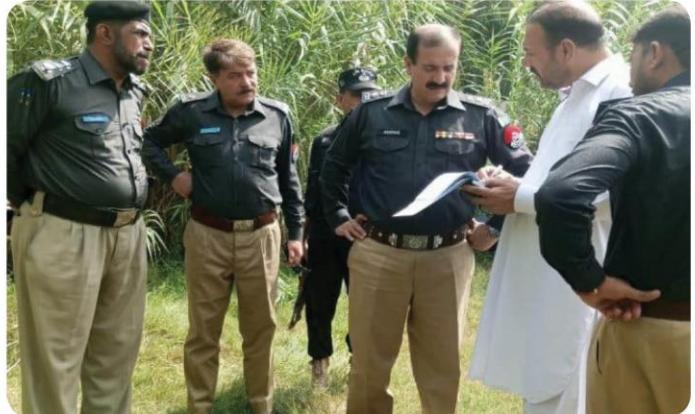
پناهجویان افغان در شهروندان اسلام آباد، پایتخت به پایین مسکونی در شهر اسلام آباد، پرتو خود است.	بسنگان یک دختر جوان پناهجوی افغان در اسلام آباد تأیید کردند که او به دلیل
مهاجران کمیسریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان در اسلام آباد، ۱۵ فوریه/افروری ۲۰۲۲ خواستار رسیدگی به درخواست هایشان	«سرونوشتی، سردرگمی و نالمیدی» اقدام به خودکشی کرده و جان باخته است.
پناهجویان افغان افغانستان در اسلام آباد پاکستان است که همه به «گفته مقامات محلی هستند	زندگان مریم سادات گفته اند که خانواده او از یک سال پیش برای ادامه کارهای پناهندگی شان از افغانستان به اسلام آباد منتقل شده بودند و پرونده مهاجرت آن ها مشمول برنامه موسوم به «پی ۲» آمریکا بوده است که برای اسکان مجدد خانواده های آسیب پذیر راه اندازی شده است. در حالی که تصاویری از عزاداری خانواده مریم سادات در رسانه های پاکستان و رسانه های اجتماعی دست به دست می شود، زندگان این دختر جوان گفته اند که در ماه های اخیر انتظار طولانی در رسانه های اقتصادی به روحیه او آسیب زده بود.
پناهجویان افغان در ایران و پاکستان گفته اند پیشتر نیز گزارش شده بود که برخی از پناهجویان افغان در ایران با اورژانس تماس با زندگان مورد اعتماد یا اورژانس تماس بگیرید. در ایران با اورژانس اجتماعی با شماره ۱۲۳ تماس بگیرید؛ در بریتانیا با خیریه سماریتن ۱۱۶۱۲۳ و در آمریکا و کانادا با شماره ۹۱۱ تماس بگیرید.	پاکستان هم در گزارش به رسانه های تأیید کرده است که خانم سادات به قصد خودکشی خود را از طبقه پنجم یک ساختمان

پلیس و اخراج از پاکستان مواجه هستند. آنها به سازمان غفو بین‌الملل گفته‌اند که «نگرانی‌های جدی» از آزار و اذیت پلیس پاکستان دارد و برای پیشبرد کارهای خود ناچارند «روشه» پیرازند. این پناهجویان می‌گویند حتی روند ثبت نام در کمیساریات عالی پناهندگان سازمان ملل طولانی است و به کندی پیش می‌رود. با آنکه کشورهای غربی از جمله آمریکا، کانادا و اروپا طرح‌هایی برای اسکان مجدد این پناهجویان اعلام کرده بودند اما برای دریافت ویزا این کشورها هم پناهجویان باید به اسلام آباد بروند و می‌گویند در مواردی، ماه‌ها در انتظار در آنجا می‌مانند. وضعیت مهم اقامتی این پناهجویان سبب شده که فرزندان آن‌ها نیز از تھصیل محروم می‌مانند. در حالی که شماری از شهروندان افغانستان برای ادامه تحصیل دخترانشان به پاکستان مهاجرت کرده‌اند.

در یک بیانیه تازه غفو بین‌الملل آمده که براساس گزارش کمیساریات عالی پناهندگان سازمان ملل متحده، بیش از ۳.۷ میلیون افغان در پاکستان زندگی می‌کنند که به دلیل اقتصادی و سیاسی از افغانستان فرار کرده‌اند و تنها ۱۴ میلیون نفر از آنها به طور رسمی ثبت شده‌اند.

جلوگیری از ناراحتی بیشتر خانواده این کودک، هویت او را مخفی نگهداشتند. روزنامه اکسپرس تریبون در پاکستان نوشته است که این دومین رویداد کشف جسد یک کودک افغان در دو روز گذشته در ایالت ناچارند «روشه» پیرازند.

پیدا شدن جسد کودک افغان در مزرعه در همین حال پلیس ایالت خبر پختونخوا در پاکستان از پیدا شدن جسد یک دختر خردسال افغان روز چهارشنبه (۸ سنبله/ شهریور) در مزارع وسیع نیشکر در حومه خبر پختونخوا است.

این روزنامه همزمان از پیدا شدن جسد یک پسر بچه هشت ساله افغان در حوالی منطقه «کرک» این ایالت خبر داده است. پناه‌گاه افغان در پاکستان می‌گویند با نگرانی‌های جدی‌ای از رسیدگی به پرونده‌های مهاجرتی‌شان تا مشکلات اقتصادی، آزار و اذیت

منطقه خزانه پیشاور خبر داده است. گزارش‌های اولیه پلیس به رسانه‌های محلی حاکی از آن است که دختر خردسال یک خانواده پناه‌گوی افغان، قبل از مرگ «مورد تجاوز جنسی» قرار گرفته است. مقامات پلیس ایالتی گفته‌اند که برای

زنان بازرگان: به امید حمایت و اسنقبال، کار خود را آغاز کردیں

مینا حسینی یکی دیگر از این خانمهای هشت که مدت هشت ماه می‌شود در پاساز مرمر مصروف فروش لباس‌های زنانه و طفلا نه است.

خانم حسینی نیز مثل خانمهای دیگر از نبود بازار شاکی بوده می‌گوید: «زمانی که خانمهای خود را به خرید می‌آیند فکر می‌کنند که ما جنس‌های خود را ارزان تر از دکاندارهای آقا می‌خریم توقع دارند که جنس‌های خود را ارزان تر بفروشیم اما ما هم جنس‌های خود را به همان اندازه که آقایان می‌خرند می‌خریم».

این خانمهای مردم می‌خواهند که آنها را در کنند و درخواست جنس قیمت پایین را نکنند.

این سخنان در حالی مطرح می‌شود که شماری از زنان خیردار می‌گویند آنها به این سخنان بردن اجتناب از پاساز مرمر خرید نمی‌کنند. دلیل قیمت بودن اجتناب از پاساز مرمر خرید نمی‌کنند. نرگس رضایی یکی تر از بانوان خیردار می‌گوید «برای خرید و حمایت از زنان به پاساز مرمر چهت خرید رفتم اما اکثربت جنس‌های خود را به همانهای این که صنایع دستی و ساخت دست خودشان است نسبت به پاسازهای دیگر قیمت‌تر بفروش می‌رسانند. به همین دلیل دیگر به پاساز مرمر نرفتم». در این میان زنانی هم هستند که دلیل نبود بازار را، موقعیت نامناسب این پاساز عنوان می‌کنند.

سه‌هلا مجیدی یکی تر از خانمهای است که می‌گوید تا حال که هشت ماه از افتتاح این پاساز می‌گذرد از موجودیت این پاساز اطلاع نداشته است.

وی در ادامه می‌بینیم که خود با اخبار روز گفت: «امروز اویین بارم است که در این مکان آمدم. قبلاً هیچ وقت به این سمت از جاده نمی‌آمدم چون این پاساز جنس‌های خوبی نداشت اما امروز که با دوستم آدم دیدم که خانمهای فروشنده‌گی می‌کنند خیلی خوش شدم و همیشه نبال همچین جای بودم. قیمت‌های اخناس هم مثل سایر پاسازهای است و چه خوب می‌شود که ما خانمهای خاطر راحتی خود و حمایت از هم‌جنس خود برای خرید به این پاساز بیاییم».

سخن از نبود بازار در حالی مطرح می‌شود که اتفاق تجارت و صنایع زنان همواره جهت بازاریابی و حمایت از کار زنان تا حال چندین برنامه را برگزار نموده است. بهزار سالجوقی رئیس اتفاق تجارت و صنایع زنان در زون غرب می‌گوید این همواره در تلاش اند که از خانمهای بازرگان حمایت کنند.

خانم سلจوقی گفت: «ما به خاطر بازاریابی به خانمهای نمایشگاهی زیادی را برگزار کردیم که نتیجه بخش بود. همچنان ما یک برنامه ظرفیت سازی روی دست داریم که ذرعه‌ی آن می‌خواهیم اخناس تولیدی زنان را برند کنیم تا خانمهای بازرگان بتوانند به راحتی با اخناس خارجی رقابت کنند». قابل یاد اوری است که اتفاق تجارت و صنایع زنان جهت حمایت از زنان بازرگان در طی یک سال ده نمایشگاه را برگزار نموده است.

شماری از زنان بازرگان از نبود حمایت کننده‌های مالی شاکی هستند. این زنان می‌گویند تجارت‌شان را با بودجه اندک آغاز کردن به امید این که از آنان حمایت می‌شود اما تا حال کارشان مورد استقال مردم قرار نگرفته است. این زنان معتقد اند که از تجارت بانوان نیز مانند تجارت مردان باید حمایت و از کارهای شان استقبال شود.

عزیزه شریفی یکی از زنان بازرگان است او که یک غرفه مواد غذایی دارد؛ می‌گوید چندی قبل به امید این که از کارش استقال شود کار خود را آغاز نموده است. وی در صحبت با خبرنگار اخبار روز گفت: «مدت چند ماهی به پاساز مرمر که مخصوص خانمهای است یک غرفه مواد غذایی باز کردم بعد از گذشت چند ماهی هیچ فروشات نداشتم».

خانم شریفی در حال حاضر به دلیل عدم حمایت مردم از کار اش، مجبور شده است که غرفه‌اش را جمع کرده و به عنوان فروشندۀ در یکی از دکان‌های این پاساز مصروف به کار شود.

هجوم «بیش از ۲۰ هزار» مهاجر افغان به مناطق مرزی یک روز قبل از پایان مهلت پاکستان

با تندیک شدن ضربالاجل پاکستان برای اخراج صدها هزار مهاجر و بناهجوی افغان از این کشور تنها روز (سهشنبه، ۱۳۱ آکبر) بیش از ۲۰ هزار افغان مقیم این کشور با کوچ و بار خود به سمت مرزها شتابیدند.

به اساس گواران نشر شده تخمین زده می‌شود که صدها هزار افغان از زمان بازگشت امارت به قدرت به پاکستان گریخته‌اند، میلیون‌ها نفر دیگر در طی دهه‌ها در آنجا مستقر شده‌اند و پاکستان میزان یکی از بزرگترین جمیعت پناهجویان و مهاجران در جهان است.

با وجود بحران شدید اقتصادی در افغانستان، در کنار اعمال فرمان‌های سختگیرانه حکومت امارت در مورد حقوق زنان و دختران، افغان‌ها در پاکستان مجبور به بازگشت به کشور خود هستند.

ارشد مهندس، یک مقام ارشد دولتی در مرز تورخم در ایالت خیر پختونخواهی پاکستان به خبرگزاری فرانسه گفت: «هزاران پناهجوی افغان در وسائل نقلیه، کامیون‌لاری‌ها منتظر نوبت خود هستند و تعداد آنها همچنان در حال افزایش است.»

حکومت امارت این اقدام پاکستان را غیر قابل قبول خوانده و «آزار و اذیت» توصیف کرده است.

فائد مدرک قانونی اقامت را آغاز خواهد کرد و آن‌ها را پس از دستگیری به مراکز تنهاداری منتقل خواهد کرد که از آن‌جا به اجراء افغانستان بازگردانه خواهند شد. اکنون گزارش شده که این مهلت یک روز دیگر تمدید شده و آغاز عملیات علیه مهاجران افغان در دوم نوامبر انجام خواهد شد.

به نقل از: سرفراز بختی، وزیر داخله/کشور دولت موقت پاکستان امروز (سهشنبه) گفت که عملیات بازداشت هزاران نفر از اتباع افغانستان را از دوم نوامبر آغاز خواهد کرد. او گفت: «تنها دو روز به بازگشت داوطلبانه باقی مانده است.»

او تأکید کرد که پناهندگان دارای مدرک اقامت اخراج نخواهند شد.

پاکستان علی رغم واکنش‌های انتقادی از سوی نهادهای بین‌المللی و سازمان ملل دست به چنین اقدامی می‌زند.

اتحادیه اروپا ۹۰۹ میلیون یورو برای حمایت از مکاتب ابتدایی در افغانستان اختصاص داد

در بیانیه این اتحادیه آمده که ۹/۹ میلیون با این بودجه برای حدود ۹۰۰ هزار پسر و به حضور آنها در مدارس ابتدایی کمک یورو را به برنامه جهانی غذا سازمان ملل بیش ۸۵۰ هزار دختر دانش آموز و عدههای می‌کند. تغذیه در مدرسه کمک به بهبود کمک می‌کند تا کمک تغذیه‌ای حدود بین غذایی در مدارس تهیه خواهد شد. توانایی‌های یادگیری و سلامتی کودکان ۲ میلیون دانش آموز مکاتب ولایتهای را فللا آیدیس، کاردار اتحادیه اروپا در کابل، کمک می‌کند که نسل بعدی افغانستان ننگرهار، نورستان، غور، فراه و جوزجان در می‌گوید «یادگیری با شکم خالی سخت هستند.»

است. این برنامه کمک تغذیه دانش آموزان بسیاری از کودکان در افغانستان بدون مدت ۲ سال تهیه شود.

خوردن صبحانه به مدرسه می‌روند، بسته‌های غذایی که قرار است به این کودکان داده شود شامل بیسکویت و کلوچه/کلچه حاوی ۴۵۰ کالری است. برنامه غذای سازمان ملل می‌گوید حدود ۱۵ میلیون نفر در این کشور دچار کمبود غذایی هستند.

رونق کاروبار آنلاین در میان بانوان هراتی

کارشان روزبه رونق می‌باید. «خیلی خوشحالیم و این تصور را نمی‌کردیم، فکر می‌گردیم که اگر به تولید چرم دوزی شروع کنیم، آیا حمایت خواهیم شد یا خیر. در این مدت، کار ما زیاد حمایت شد و تشویق شده‌ایم».

در همین حال شماری از زنانی که بیش از این برای خرید لوازم مورد نیازشان به بازار می‌رفتند، می‌گویند که خرید آنلاین سبب ایجاد سهولت و جلوگیری از ضایع وقت برای آن‌ها شده است.

نسرینی می‌گوید: «بازارهای آنلاین سهولت‌های زیادی را برای ما خانم‌ها به خصوص خانمهای خانه‌دار ایجاد کرده است. برای خدم شخاصاً خیلی فایده کرده. چند وقت قلیک سیست ماتشو و کیف نیاز داشتم باید بازار می‌رقصم اما چون کسی به خانه نبود که از طفل یک سالام مراقت کند؛ بازار رفته توائبستم. به این فکر شدم که در صفحات آنلاین دنبال جنسی که می‌خواستم بگردم که خوشبختانه توائبستم محل دلخواه خود را پیدا کنم و راحت بدن این که بازار بروم خرید کردم.» از سویی هم اتاق تجارت و صنایع زنان هرات می‌گوید این اتاق همواره در تلاش حمایت کار زنان در بخش‌های مختلف است.

بهنام سلیمانی، رئیس اتاق تجارت و صنایع زنان در زون غرب می‌گوید از همه زنانی که تجارت دارند و در بخش فروش آنلاین و یا حضوری کار می‌کنند، و جواز فعالیت نیز دارند، پشتیبانی می‌کنند.

وی گفت «در حال حاضر کار آنلاین بین خانم‌ها زیاد شده و خانم‌های هستند که به فروشات آنلاین روی آورده‌اند. از آن جایی که اکثربت کسانی که کار آنلاین می‌کنند جواز کار ندارد به همین دلیل تعداد اندک ۵ الی ۱۰ خانمی که فروشگاه آنلاین دارند عضویت اتاق‌های تجارت را دارند.»

خانم سلیمانی گفت در هر صورت آنان از کار خانم‌های تجارت پیشه حمایت می‌کنند.

باشد گفت که نزدیک به دو سال گذشته کار آنلاین در میان زنان به ویژه زنان تجارت پیشه، افزایش یافته است به گفته‌ی مسؤولان، همه روزه به شمار این زنان، افزوده می‌شود.

گزارشی از فروزان فروغ خاوری

کاروبار آنلاین در میان زنان رونق گرفته است. شماری از دختران در هرات، می‌گویند که پس از منع شدن از رفتن به دانشگاه، با تولید محصولات مختلف به کار فروش آنلاین رو آورده‌اند که از طریق شبکه‌های اجتماعی مانند فیسبوک، تلگرام و اینستاگرام، محصولات تولیدی شان را به فروش می‌رسانند.

سه خواهر که زیر یک سقف کوچک گردhem آمداند و کمریندهای چرمی تولید می‌کنند، می‌گویند که اجناس تولیدی شان را در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و پس از دریافت سفارش آنلاین، آن را پشت دروازه‌های خانه‌های مشتریان شان تحویل می‌دهند.

ناهید ناصری، مسؤول کارگاه تولید کمریندهای چرمی در هرات که داشتجوی سال سوم دانشگاه نیز بود، می‌گوید که پس از بسته شدن دروازه‌های دانشگاه‌ها، برای رهایی از ناخوشی‌های روانی، به تولید صنایع دستی به ویژه کمریند چرمی، رو آورده است.

او می‌افزاید: «گرچه وقتی که مکتب میرفتیم در کار تولید صنایع دستی بودیم و علاقه‌های زیاد داشتیم؛ ولی شرایط قسمی بود که بیشتر به درس و تحصیل اهمیت می‌دادیم و حالا که وقت مآزاد شده و مکانی برای آموختن علم نیست، وارد این کار شده‌ایم.»

ناهید و دو خواهرش که شبو رو برای تولید گونه‌های مختلف کمریند چرم کار می‌کنند، می‌گویند که با فروش محصولات شان به گونه‌ای آنلاین، هم فرصت انتخاب برای مشتریان شان و هم سهولت برای پیشرفت کار آن‌ها فراهم می‌شود. ناهید، می‌گوید: «بازار آنلاین به نظر من سهولتی است برای کسانی که در این عرصه کار می‌کنند؛ خصوصاً بانوان. در شرایط حاکم جز فروش تولیدات دستی به گونه‌ی آنلاین گزینه بهتری وجود ندارد.»

«**زاوش** و فاطمه که در کثار خواهرشان، ناهید، کار می‌کنند با خرسندهای می‌گویند در مدت کوتاهی که کار تولید کمریندهای چرمی و فروش آنلاین را آغاز کرده‌اند، از سوی زنان دیگر در شبکه‌های اجتماعی مورد استقبال و پشتیبانی قرار گرفته‌اند و

دانشمندان به حل معما ضدماهه نزدیک تر شدن

مركز گرانش سقوط می کنند. این کشف درها را ماست.» بیشتر پادماده جهان فقط به صورتی فرآور در کیهان به روی آزمایش ها و نظریه های تازه باز می کند. مشلاین سوال مطرح است که با همان سرعت ماده سقوط می کند؟ محققان می گویند در جریان مهاباگ، ماده و ضدماده باید ترکیب شده و یکدیگر را «کنسنل» کرده باشد تا چیزی به جز نور باقی نماند. اینکه چرا چنین نشد یکی از بزرگترین اسرار علم فیزیک است و کشف تفاوت های این دو در حل این معما نقش کلیدی خواهد داشت. به دلیلی که معلوم نیست ماده در همان اولین لحظات بر پادماده غلبه کرد. به گفته دکتر دانیل هاجکیسون، عضو تیم تحقیق در سرن سوئیس، اینکه واکنش پادماده به نیروی گرانش چیست می تواند کلید حل معما باشد. سرن بزرگترین آزمایشگاه فیزیک ذرات جهان است. او گفت: «ما نمی دانیم جهان ما چگونه تحت تسليط ماده در آمده و همین انگیزه آزمایش های کرده اند که آنم های پادماده مثل ماده به طرف

دانشمندان موفق به کشف یک موضوع کلیدی در مورد ضدماده شده اند - ماده ای مرموز که در آغاز کیهان فراوان بود. چیزی است که ستارگان و سیارات از آن تشکیل شده اند. در جریان مهاباگ - بیگ بنگ - که نقطه شروع کیهان بود هر دو به یک اندازه به وجود آمدند. اما امروز در حالی که ماده همه جا هست، یافتن ضد آن بس دشوار است.

مطالعه تازه نشان داده که هر دو آنها به یک شکل به گرانش واکنش نشان می دهند. اگر ضدماده در یک میدان گرانشی صعود می کرد - یعنی به جای سقوط در جهت خلاف از مرکز جاذبه دور می شد - این موضوع می توانست دانش ما را قوانین فیزیک را متلاشی کند. اما فیزیکدان ها حالا برای اولین بار تأیید کرده اند که آنم های پادماده مثل ماده به طرف

بیشتر پادماده جهان فقط به صورتی فرآور در کیهان وجود دارد، که برای کسری از ثانیه دوام می آورد. برای همین تیم سرن برای انجام آزمایش مجبور بود آن را به صورتی پایدار و بادوام در آورد. پروفسور جفری هنگست ۳۰ سال را صرف احداث تاسیساتی برای ایجاد هزاران اتم ضدماده از ذرات تشکیل دهنده اتم و به تله انداختن آنها و بعد رها کردن آنها کرده است. او به من گفت: «پادماده واقعاً جالب ترین و مرموز ترین چیزی است که می توانید تصور کنید. تا جایی که ما می فهمیم، می شود جهانی درست مثل جهان ما با آدمهایی مثل من و شما فقط با کمک پادماده ساخت.» تلاش برای درک آن بزرگترین منبع الهام ماست؛ یکی از اساسی ترین سوالات این است که پادماده چیست و چطور رفتار می کند. ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

ادامه مطلب ...

مهندسان در حال افزودن مایع هلیوم به سیستم برای نگهداری پادماده در دمای منهای ۲۷۰ درجه سانتیگراد یعنی نزدیک

صفر مطلق هستند

پادماده چیست؟

بیایید از ماده شروع کنیم: در جهان ما همه چیز از ماده ساخته شده، از ذرات ریزی به نام اتمها. برای نمونه یک اتم هیدروژن از یک پروتون با بار مثبت در مرکز و یک الکترون با بار منفی که دور آن می‌گردد تشکیل شده است.

در مورد ضدماده، بار الکتریکی برعکس است. برای مثال ضدهیدروژن، که نمونه پادماده هیدروژن است، را در نظر بگیرید که در آزمایش سرن استفاده شد. این یک پروتون با بار منفی (ضدپروتون) در مرکز و الکترونی با بار مثبت (پوزیترون) در مدار آن است. این ضدپروتون‌ها با برخورد ذرات به هم - در

شتاتدهنده سرن - به وجود می‌آید و بعداز بالا یا پایین افتادن آنها را تشخیص می‌دهند.

طریق لوله‌هایی با سرعتی نزدیک به نور وارد

برخی از نظریه‌پردازان پیش‌بینی کردند که پادماده ممکن است رو به بالا حرکت کند، از آن است که قابل کنترل باشد.

اگرچه بیشتر آنها، به ویژه آلبرت اینشتین آزمایشگاه ضدماده می‌شود. این سرعت بالاتر

دقیقاً مانند ماده رفتار کند و پایین بیافتد. این اثری آنها را کم می‌کند، تا اینکه با

اکنون محققان سرن با بیشترین اطمینان تایید کردند که اینشتین درست می‌گفت.

اما فقط به این دلیل که پادماده بالا نمی‌رود، به این معنی نیست که دقیقاً با همان سرعت

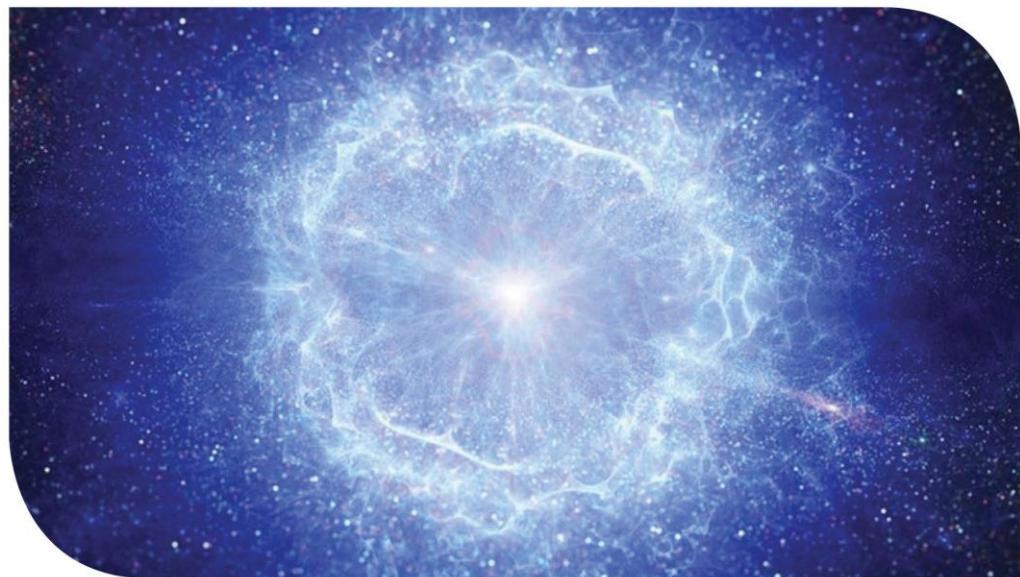
ماده سقوط می‌کند.

آنها مشغول بهبود آزمایش و حساس‌تر کردن آن هستند تا در گام‌های بعدی مطالعه بیشتر

آیا تفاوت جزئی در سرعت سقوط پادماده وجود دارد یا خیر.

اگر چنین باشد می‌تواند به یکی از بزرگ‌ترین پرسش‌ها پاسخ دهد، اینکه کیهان چگونه به وجود آمده است.

نتایج در مجله نیچر منتشر شده است.

آیا کریدور هند و اروپا رقیبی برای چین خواهد بود؟

امسال همزمان با دهمین سالی است که

بعضی براین باورند که با اینکه این پروژه رئیس جمهوری چین طرح «کمربند و جاده» را راهاندازی کرد.

بعضی براین باورند که با توجه به کند شدن رشد اقتصادی چین به دلیل ارائه وام به پروژه‌ها، بلندپروازی‌های این طرح با گذشت زمان به طور قابل توجهی افت کرده است. کشورهایی نظیر ایتالیا تمايل خود را برای عقب نشینی از آن ابراز کرده‌اند و کشورهای مانند سریلانکا و زامبیا که خود را در تله بدھی گرفتار می‌بینند، قادر نیستند به تعهدات خود

در زمینه بازپرداخت و امها عمل کنند.

پروژه «کمربند و جاده» چین همچنین به دلایل متعدد دیگر نظری «اهداف پنهانی برای دستیابی به نفوذ استراتژیک» از طریق «توسعه» مورد انتقاد قرار گرفته است. ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

متحده در برابر چین تقدم دهد.

بعضی براین باورند که با اینکه این پروژه برای آمریکا مستقیماً نفعی ندارد «اما آن را

می‌توان در قالب نشست سران ژاپن و کره جنوبی در کمپ دیوید دستبندی کرد»

آمریکا حضور دیپلماتیک خود را در این منطقه با کمک به بهبود رابطه بین این دو کشور و در

چارچوب تهدیدات امنیتی و توسعه‌طلبانه چین تحکیم کرد.

کریدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا از دید

بسیاری تقابل آمریکا با پروژه «ابتکار کمربند و

جاده» چین است.

طرح «ابتکار کمربند و جاده» قرار است دسترسی بازارهای کشورهای مختلف در آسیا،

اروپا و آفریقا را به محصولات چینی آسان کند.

چین اعلام کرده که برای پیشبرد این «ابتکار» در زیرساخت‌های اقتصادی بیش از ۶۰ کشور

جهان (از جمله ایران) برای گسترش شبکه

حمل و نقل سرمایه‌گذاری می‌کند.

امسال در حاشیه نشست گروه ۲۰، نارندا

مودی، نخستوزیر هند از کریدوری سخن گفت که برای «صدها سال» می‌تواند بنوان

یکی از ارکان تجارت جهانی قلمداد شود. اما

تحقیق چین پروژه‌ای تا چه حد امکان پذیر است؟

جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا و محمد بن سلمان، ولی‌عہد عربستان، سال گذشته با اعلام

گذرگاه اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا روابط دو کشور که به سردد گراینده بود را بهبود بخشیدند.

هدف این پروژه بهبود ارتباطات و حمل و نقل بین اروپا و آسیا از طریق شبکه‌های ریلی و

کشتیرانی اعلام شد که برای منطقه هم مفید بمنظور می‌رسد اما این طرح از سیاست خارجی

آمریکا هم پرده برداشت.

راوی آگاروال، سردبیر مجله «فارین پالیسی»

به بی بی سی گفته «به بیان ساده، (این

سیاست) هر چیزی است که به منافع ایالات

در سال ۲۰۲۲ میلادی هفت کشور صنعتی جهان (گروه هفت) و آمریکا شرکت در زمینه زیرساخت‌های جهانی و سرمایه‌گذاری در این زمینه را آغاز کردند که هدف آن سیچ ۶۰۰ میلیارد دلار در پروژه‌های زیرساختی جهان تا سال ۲۰۲۷ میلادی اعلام شد.

طی ۵ سال اخیر موارد چنین پروژه‌هایی در پاسخ به طرح چین افزایش یافته است و بعضی معتقدند این افزایش نشانه اهمیت طرح چین است. سند تفاهمنامه کربیدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا حاوی جزئیات زیادی نیست، اما انتظار می‌رود طی ۶۰ روز آینده برنامه عملی در این زمینه ارائه شود.

تابه امروز تنها کاری که انجام شده ترسیم یک نقشه جغرافیایی بالقوه یک کربیدور است.

تحقیق این امر نیازمند ایجاد سازوکار جدید گمرکی و تجارتی در بورکراسی اداریست.

همچنین به گفته کارشناسان پیجیدگی‌های ریوبلیتیکی آشکاری در ارتباط بین کشورهای شریکی ظلیر ایالات متعدد، اسرائیل و عربستان سعودی وجود دارد.

کربیدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا با کanal سوئز در مصر - که برای حمل بار بین موامی (بین‌المللی) و اروپا استفاده می‌شود، رقات خواهد کرد. ناوی پر پوری، سفیر سابق هند در امارات متحده عربی

می‌گوید بلندپروازی‌های این کربیدور از دامنه محدود تجارت و اقتصاد فراتر می‌رود و «همه چیز را ز شبکه‌های برق گرفته تا امنیت

سایبری را شامل می‌شود».

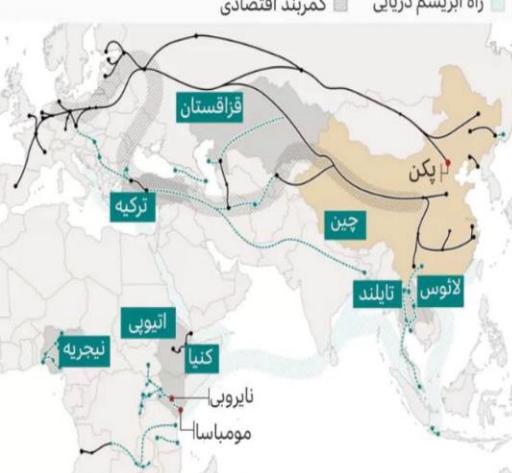
او گفته: «اگر جاه طلبی‌های بزرگی که در دهلی نو ترسیم شده به واقعیت تبدیل شود، آنها سهم منحصر به فردی در ایجاد سیاره‌ای امن تر و قابل سکونت‌تر خواهند داشت. در حال حاضر باید با این امید زندگی کنیم».

برنامه‌های طرح گسترش خط آهن کمربند و راه ابریشم

خطوط ارتباط راه آهن

... برنامه‌ریزی شده یا در دست احداث - موجود

راه ابریشم دریایی کمربند اقتصادی

منبع: موسسه مرکاتور برای مطالعات چین MERICS

ادامه مطلب ...

چین یک آغاز ۱۰ ساله با طرح موسوم به «ابتكار کمربند و جاده» دارد و در ژئوئیه امسال مجموع سرمایه‌گذاری‌های این طرح از مرز ۱۰۰۰ میلیارد دلار گذشت.

بیش از ۱۵۰ کشور به این طرح ملحق شده‌اند. کربیدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا البته اولین تلاش کشورهای توسعه یافته غربی برای تقابل با چین با استفاده از زیرساخت‌ها نیست.

دور سوم شماره ۱۸۳ - ۱۸۴ میزان و عقرب ۱۴۰۲ خورشیدی

شیرین جان خانمی شاپل

بخت آوردن ل裘ی طال ننگ نیست

"گفت" شکر خدا کارم به هرات بهتر است و روزانه برايم دو صد افغانی الى دوينيم صد افغانی می ماند، که ماه پنج هزار کرايه خانه می دهم و باقی را گذاره زندگی خود می کنم".
به پاسخم در مورد برخورد مردم و حکومت با کار اش چنین گفت "مردم زياد کار ندارند اما بعضی افراد بودند که برايم مشکل می ساختند که با رفتن به شاروالی و گرفتن اجازه کار به اينجا مشکل حل شد. امارات اسلامي هم برايم گفت در چوکات شرعی و حفظ حجاب اجازه دارم که کار کنم".
در اخير برايش گفتم چه گفتنی به خانه های ديگر داری؟ برايم گفت "چون من به سر سرک کار می کنم اکثر خانه ها اين چنین کارها را ننگ می دانند؛ کار کردن و پیدا کردن روزی حلال ننگ

سیر کم مجبور هستم که از صبح تا شام زیر آفتاب سوزان بششم تا لقمه نانی برای فرزندان خود پیدا کنم".

برايش گفتم چرا شوهر اش کار نمی کند؟ در جوابم گفت "فلا در کشور بیکاری است اکثربت مردها بیکار هستند و ما هم سرمایه نداریم که یک کار و غریبی را روپره کنیم".
خانم شیرین در لابلای صحبت هایش برايم گفت که براي سیر کردن شکم گرسنده فرزندان خود مشکلات زیادی را دیده است. او گفت "همین کار کردن و غریبی باعث شد که از خانواده و ولایت خود دور شوم و برای بدست آوردن یک روزی حلال به ولایتهای ديگر سرگردان شوم. مشکلات زیادی

چنان مصروف کارش بود که متوجه حضور من نشد. اندکی منتظر ماندم تا جواب مشتریان خود را بدهد. همین که کارش تمام شد رویش را طرف من کرد، و با یک لحن همراهان گونه گفت دخترم از چند افغانی برابر متو بدهم؟ یک لبخند زده در جواب اش گفتم مشتری نیستم، غیرنگار هستم اگر موافق باشید می خواهم از کارتان یک گزارش سازم.
با اندکی تفکر و مکث؛ در پاسخم گفت بله حتماً در اول ازو خواستم که خود را برايم معرفی کند؛ در پاسخ ام گفت "شیرین جان هستم یکی از زنانی که برای بدست آوردن یک لقمه نان غریبی می کنم".
شیرین جان یک خانم حدوداً ۴۰ ساله است که برای رفع نیازهای اولیه زندگی خود در بازار لیلامی

نیست و برای ساختن یک زندگی خوب به فرزندان خود مان زنان باید از خود شهامت به خرج داده و کار کنیم. من فلا از کار کردن سر سرک هیچ شرم ندارم و خوشحال هستم که می توانم حداقل شکم گرسنی اولادهای خود را سیر کنم.
باید گفت که با وجود ایجاد محدودیتهای شغلی و تحصیلی زنان، کار کردن زنان تجارت پیشه آزاد بوده طوری که از زمان پیروزی امارات اسلامی تاکنون سه مارکت مخصوص بانوان ایجاد شده که در آن زنان آزادانه می توانند فروشنده گی کنند.

را در زندگی خود دیدم به خاطر غریبی مجبور شدم که دو پسر خود را به ایران بفرستم؛ اگر غریبی نمی بود هیچ وقت پسران خود را به کار کردن به ایران نمی فرستادم".
او گفت "در اصل از ولایت مزار شریف هستم. قبل از در زندگی خود دیدم به خاطر غریبی مجبور شدم که دو پسر خود را به ایران بفرستم از خانم شیرین در ادامه ای صحبت های خود برايش گذشتند. هر رات مصروف فروش غذایی بنام "متتو" است.
خانم شیرین در ادامه ای صحبت های خود برايش زندگی شخصی و مشکلات خود قصه کرد.
گرچه با نگاه کردن در چشم مان اش می توانست که درد و زینه های زندگی اش را به خوبی حس کرد، اما با آن هم خواستم از زبان خود اش بشنوم برايش گفتم برايم از زندگی خود قصه کن؛ با چشم مان اشک آسود برايم گفت "ده فرزند دارم، شوهرم بیکار است، به خانه ای کرايه زندگی می کنیم به خاطر این که ما را از خانه بیرون نکند و شکم اولادهای خود را

نیشنست منطقه‌ای «فرمت مسکو»

با صراحت بیشتر با امارات اسلامی صحبت کرد

امیرخان مقی، وزیر خارجه امارت، نیز مهمان این نیشنست بود. نمایندگان عربستان، قومی، گفتگوی عملی و تجیه محور «اجرام دهد. هیچ نمایندگان از چهاردهای سیاسی دولت پیشین افغانستان و گروههای مقاومت در برابر امارات به نیشنست قازان دعوت شدند.

در همین حال بیانیه از گزارش‌های کاهش کشت خشکش در افغانستان استقبال کرده و آن را ناشی از «گام‌های موفق» امارات ارزیابی کرده است و خواستار «تدابیر سیاست واقعی و مؤثر» علیه مواد مخدر «صنعتی» شده است که با گزارش‌ها «فراش جدی و خطوانک» داشته است.

از حکومت امارت خواسته شده که با کشورهای منطقه در مبارزه با تروریسم و قاچاق مواد مخدر همکاری کند و «بیشتر شرکت کنندگان» مخالف مبارزه با تروریسم از سوی «تیرهای بیرونی» بودند اما مشخصاً کشور خاصی نام نبرند.

انتساب افراد منفره، تکثیر سیاسی و همه شمولی نیست

اسمال کشورهای منطقه در نیشنست قازان با صراحت بیشتری از امارات انقاد کردن از جمله این که در بیانیه

پایانی آمده است: «متأسفانه هیچ پیشرفتی در تشکیل

یک دولت واقعاً فرآگیر نماینده اقوام و گروههای سیاسی صورت نگرفته است.»

در این بیانیه همچین گفته شده «با وجود انتساب بعضی از نمایندگان منفرد از اقوام مختلف افغانستان در اداره کابل، هیچ گونه تکثیر سیاسی در آن دیده نمی‌شود.»

پنجمین نیشنست منطقه‌ای در مورد افغانستان موسوم به «فرمت مسکو» در قازان روسیه با صراحت بیشتر از نیشنست‌های پیشین خواسته‌های خود را از حکومت امارت مطرح کرده است.

در بیانیه پایانی این نیشنست، که وزارت خارجه روسیه منتشر کرد، آمده است که کشورهای منطقه با براز نگرانی در مورد فعالیت گروههای تروریستی، از مقامات حکومت امارت به خاطر مبارزه جدی با داعش قدردانی کرده‌اند و از آن‌ها خواسته‌اند که برابر همه گروههای تروریستی همین رویه را در پیش بگیرند. «

اولین بار است که کشورهای منطقه از کارنامه امارت در برابر داعش «قدرتمندی» می‌کنند و خواستار «آقدمات مؤثر» در برابر سایر گروههای بنیادگرا هم می‌شوند. نماینده ویژه آمریکا نیز بند بار از عملکرد امارت در کاهش چشمگیر حملات شاخه خراسان گروه داعش یاد کرده است. حضور گروههای بنیادگرا در افغانستان نگرانی عمده کشورهای آسیای میانه، روسیه، پاکستان، چین و ایران است. این کشورها، حکومت امارت را به پناه دادن به اعضای این گروهها متهم کرده‌اند اما امارت تأکید دارد که از خاک افغانستان علیه هیچ گروهی تهدید نخواهد شد.

اعلامیه «پنجمین نیشنست رایزنی‌های فرمت مسکو در مورد افغانستان» بیس از نیشنست روز ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۳ صادر شد که در سطح نمایندگان ویژه و مقامات ارشد چین، هند، ایران، قرقیزستان، قرقیزستان، پاکستان، روسیه، ترکمنستان و ازبکستان برگزار شد.

نواز شریف، نخست وزیر سابق، پس از چهار سال به پاکستان بازگشت

که رقیبیش در زندان است.
ارتش هم هنوز نقش بزرگی در اداره پاکستان
برعهده دارد.

زمانی که نواز شریف در خارج از کشور بود در
مواردی علیه نیروهای مسلح اظهاراتی کرد. او
به ویژه رئیس سابق سازمان اطلاعات پاکستان
و رئیس سابق ستاد ارتش را به ایجاد بی ثباتی
سیاسی متهم کرد. آنها این اتهامات را رد کردند.
آقای شریف در باره محکوم شدنش در دادگاه
گفته بود قربانی «پرونده‌های ساختگی» شده و
قضات را به تبانی متهم کرده بود.

او گفته این اقدامات باعث دموکراسی متزلزلی
شده که هیچ یک از نخست وزیران پاکستان
مدت تصدی قانونی خود را نتوانسته‌اند کامل
کنند.

که براساس آن برای اولین بار از زمان کودتا
۱۹۹۹ که باعث خلع او شد، در انتخابات شرکت
کنند.

در آن زمان همه احزاب اصلی مخالف در یک
جههه قرار گرفتند و حزب مردم پاکستان به
رهبری خانم بوتو، هفته‌ها پس از تبرور او در یک
گردهمایی انتخاباتی، به پیروزی رسید.

آیا نواز شریف دوباره نخست وزیر می‌شود؟
مسلم لیگ علناً گفته که نواز شریف نامزد
این حزب در انتخاباتی است که به سال آینده
(۲۰۲۴) موقول شده است.

اما آقای شریف ۲۲ ساله چالش‌هایی را پیش رو
دارد از جمله بحران اقتصادی که حزب او عمدها
برایش سرزنش می‌شود و همچنین این حس که
این انتخابات منصفانه نخواهد بود، به این دلیل

نواز شریف، نخست وزیر سابق پاکستان، سه
ماه پیش از برگزاری انتخابات سراسری، از تبدیل
خودخواسته برگشت و وارد اسلام آباد شده است.
حزب او، مسلم لیگ، به صراحت اعلام کرده که
آقای شریف، نامزد این حزب برای نخست وزیری
خواهد بود.

او چهار سال پیش در پاکستان به اتهام فساد در
زندان بود اما اجازه یافت برای معالجه به بریتانیا
برود و بعد از آن دیگر برگشته بود.

تحلیل گران معتقدند بعید است که او بدون
موافقت ارتش به پاکستان برگشته باشد.

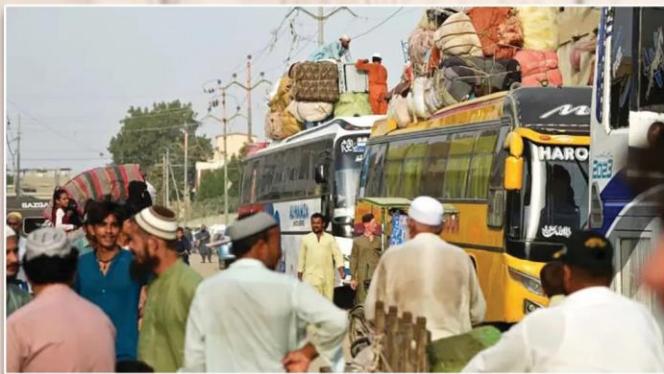
چند روز پیش دادگاه با صدور حکمی ضمانت
کرد که او در هنگام بازگشت به کشور بازداشت
نشود. نواز شریف سه دوره نخست وزیر پاکستان
بوده است. او از سال ۲۰۲۲ که عمران خان،

نخست وزیر سابق نتوانست از پارلمان رای
اعتماد بگیرد، تعاملات سیاسی خود را
افزایش داده است.

پس از کنار رفتن عمران خان، حزب نواز
شریف دولت پاکستان را به دست گرفت و
شهریار، برادر کوچکتر، مسئول آن بود، اما
اکنون برادر بزرگ به خانه بازگشته است.
پرونده‌های قضایی آقای شریف هنوز باز
هستند، اما او بازداشت نگرانی ندارد زیرا تا
جلسه گفته آینده، ضمانت دادگاه برای آزادی
را دارد.

این اولین باری نیست که نواز شریف از
تبیید بازمی‌گردد.
در سال ۲۰۰۷، او و بی نظر بوتو از رهبران
اپوزیسون به توافقی تاریخی با ارتش رسیدند

هجوم «بیش از ۲۰ هزار» مهاجر
افغان به مناطق مرزی یک روز
قبل از پایان مهلت پاکستان

زنان بازرگان: به امید حمایت و استقبال، کار خود را آغاز کردیم

Takhasos

Monthly 182-183

نشست منطقه‌اي «فرمت مسکو»
با صراحت ييشتر با امارت اسلامي صحبت گرد

امارت اسلامي
با تكميل فاز اول، فاز دوم
کانال انتقال آب قوش‌تپه
را آغاز گرد

